

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 6/0-03-396/2016-150

Веза: 6/0-02-296/2016

Датум: 11. август 2016. године
Београд

Савет Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 22. става 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, бр. 30/10), члана 2. став 1. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 49/2011), на 73. седници одржаној 11. августа 2016. године, одлучујући у поступку по Пријави концентрације поднетој од стране привредног друштва Sunoko d.o.o. Нови Сад, са регистрованим седиштем на адреси Трг Марије Трандафил бр. 7, Нови Сад, кога заступа пуномоћник адвокат Бојан Вучковић, и остали адвокати из адвокатске канцеларије Karanović & Nikolić oad из Београда, ул. Ресавска бр. 23, који поступак је настављен по службеној дужности, донео је следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ концентрација учесника на тржишту, која настаје стицањем непосредне контроле привредног друштва Sunoko d.o.o. Нови Сад, са регистрованим седиштем на адреси Трг Марије Трандафил бр. 7, Нови Сад, регистрованога у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 20051183, над привредним друштвом Star Šećer d.o.o. Сента, са регистрованим седиштем на адреси ул. Златне греде бр. 6, Сента, регистрованим у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 08766835, до чега долази преузимањем 100% удела циљног друштва, чиме стиче посредну контролу над привредним друштвом Фабрика шећера ТЕ-ТО Сента А.Д., са регистрованим седиштем на адреси ул. Карађорђева бб, Сента, регистрованога у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 08618526, **ПОД УСЛОВОМ** извршења мера понашања из става II овог решења.

II УСВАЈА СЕ предлог посебних услова, рокови за њихово извршавање и начин контроле извршавања услова садржаних у предлогу друштва Sunoko d.o.o. Нови Сад, датог са циљем да спровођење концентрације из става I диспозитива испуњава услове за одобравање, па се **ОДРЕЂУЈУ** услови у облику мера понашања и то:

1. Обавеза извештавања о прерађеној шећерној репи и произведеном шећеру

Друштво Sunoko d.o.o. Нови Сад се обавезује да, једном годишње до укидања царина и прелевмана на увоз шећера у Републику Србију, а најдуже у наредних пет година од дана правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције којим се условно одобрава предметна концентрација, Комисији за заштиту конкуренције доставља писаним и електронским путем, најкасније до краја месеца марта текуће године за протеклу годину, годишње извештаје о количинама прерађене шећерне репе и количини произведеног шећера, по свакој од шећерана у власништву Sunoko d.o.o. Нови Сад, укључујући Фабрику шећера ТЕ-ТО Сента А.Д.

2. Обавеза јавног оглашавања продаје фабрике у случају ликвидације или одлуке правног лица која за последицу има трајно затварање неке од шећерана под његовом контролом

Друштво Sunoko d.o.o. Нови Сад се обавезује да, до укидања царина и прелевмана на увоз шећера у Републику Србију, а најдуже у наредних пет година од дана правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције којим се условно одобрава предметна концентрација, уколико, у складу са Законом о привредним друштвима Републике Србије, буде донета одлука о ликвидацији правног лица које у свом власништву има неку од шећерана, укључујући и Фабрику шећера ТЕ-ТО Сента А.Д., или уколико буде донета одлука тог правног лица која за последицу има трајно затварање једне, више или свих шећерана под његовом контролом и која би довела до потпуног и трајног изласка имовине (производних капацитета) шећерана или шећерана као правних лица са релевантног тржишта производње шећера, претходно јавно огласи продају власничког капитала или имовине шећеране која је у власништву тог правног лица, све у складу са тада важећим законима, с тим што Sunoko d.o.o. Нови Сад нема ову обавезу у случају трајног затварања Фабрике шећера ТЕ-ТО Сента А.Д. као последице стечаја или случаја више силе.

Обавеза јавног оглашавања подразумева једнократно оглашавање у најмање три дневне новине које се редовно дистрибуирају на целој територији Републике Србије и једним иностраним новинама које се специјализују за привреду и финансије и издају на територији ЕУ, или Интернет порталу који се уобичајено користи за дистрибуцију пословних вести (нпр. mergermarket), у штампаном издању у случају да постоји, или on-line издању.

3. Обавеза извештавања о ценама

Друштво Sunoko d.o.o. Нови Сад се обавезује да, једном годишње до укидања царина и прелевмана на увоз шећера у Републику Србију, а најдуже у наредних пет година од дана правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције којим се условно одобрава предметна концентрација, Комисији за заштиту конкуренције доставља писаним и електронским путем, најкасније до краја марта текуће године за протеклу годину, годишње извештаје који ће садржати следеће податке и документацију:

- укупна продаја шећера на домаћем тржишту количински (у 000 t) и вредносно (у ЕУР);
- укупна продаја на иностраном тржишту количински (у 000 t) и вредносно (у ЕУР), посебно за ЕУ и ЦЕФТА тржиште;
- просечна пондерисана продајна цена (ЕУР/t) за тзв. „спот“ продају на домаћем тржишту на паритету FCO шећерана;
- просечна пондерисана продајна цена (ЕУР/t) за тзв. „терминску“ продају на домаћем тржишту на паритету FCO шећерана;
- просечна пондерисана продајна цена (ЕУР/t) за тзв. „спот“ продају у извозу, посебно за ЕУ и ЦЕФТА тржиште на паритету FCO шећерана;
- просечна пондерисана продајна цена (ЕУР/t) за тзв. „терминску“ продају у извозу, посебно за ЕУ и ЦЕФТА тржиште на паритету FCO шећерана;

Додатно, у односу на извештаје из алинеја изнад, друштво Sunoko d.o.o. Нови Сад ће сваких 6 (шест) месеци (до краја марта месеца за протеклих шест месеци и до краја септембра месеца за протеклих шест месеци) обавештавати Комисији за заштиту конкуренције о насталим променама цене шећера посебно за тржиште Србије, ЕУ, ЦЕФТА и евентуално трећа тржишта, на паритету FCO шећерана, без ПДВ-а, уз достављање образложења узрока и интензитета насталих промена.

4. Обавеза достављања Политике продаје друштва Sunoko d.o.o. Нови Сад

Друштво Sunoko d.o.o. Нови Сад се обавезује да достави Комисији за заштиту конкуренције, у писаној и електронској форми, Политику продаје шећера према домаћим купцима након доношења предметног документа од стране друштва Sunoko d.o.o. Нови Сад, а најкасније у року од шест месеци од дана правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције којим се условно одобрава предметна концентрација.

5. Обавеза извештавања о изменама важећих уговора Фабрике шећера ТЕ-ТО Сента А.Д.

Друштво Sunoko d.o.o. Нови Сад се обавезује да без одлагања, односно у року не дужем од 30 календарских дана од измене, допуне и/или раскида, писаним путем достави Комисији за заштиту конкуренције извештај о изменама, допунама и/или раскидима, укључујући навођење разлога евентуалних измена, допуна и/или раскида, уговора Фабрике шећера ТЕ-ТО Сента А.Д. који су важећи на дан правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције којим се условно одобрава предметна концентрација, а које је Фабрика шећера ТЕ-ТО Сента А.Д. закључила са купцима шећера, уколико до таквих измена, допуна и/или раскида дође. При том, изменама и допунама уговора сматраће се оне измене и допуне којима се врши измена материјалних одредаба уговора (цена, количина, рок испоруке), а раскид уговора ће изричито бити прихватљив у случају да се ради о уговору који је противан закону, штетном уговору за Фабрику шећера ТЕ-ТО Сента А.Д. или уговору који је супротан начелу савесности у привредном пословању и добрим пословним обичајима, што ће се ценити према условима које имају купци шећера друштва Sunoko d.o.o. Нови Сад. Ова мера понашања важиће до краја календарске 2017. године.

6. Обавеза извештавања о предузетим радњама ради одржања Фабрике шећера ТЕ-ТО Сента А.Д.

Друштво Sunoko d.o.o. Нови Сад се обавезује да, једном годишње до укидања царина и прелевмана на увоз шећера у Републику Србију, а најдуже у наредних пет година од дана правноснажности решења Комисије за заштиту конкуренције којим се условно одобрава предметна концентрација, Комисији за заштиту конкуренције доставља писаним и електронским путем, најкасније до краја месеца марта текуће године за протеклу годину, годишње извештаје о мерама и радњама предузетим са циљем одржања пословања Фабрике шећера ТЕ-ТО Сента А.Д. (које могу да укључују, али се не ограничавају на следеће: враћање дугова, преузимање других финансијских издатака, пренос техничко-технолошких знања и искустава, пренос знања и искустава из области управљања, мере које утичу на повећање ефикасности производње и смањење цене коштања шећера, као и друге, директне или индиректне, финансијске, техничко-технолошке, организационе и друге мере).

III УТВРЂУЈЕ СЕ да је привредно друштво Sunoko d.o.o. Нови Сад, уплатило 6.136.160,00 (шестмилионастотридесетшестхиљадастошездесет и 00/100) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције, отворен код Управе за трезор Министарства финансија Републике Србије, што представља прописани износ таксе за издавање решења о одобрењу концентрације у испитном поступку из члана 2. став 1. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције.

Образложење

Ток поступка и предузете радње

Дана 31. марта 2016. године, Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), поднета је пријава концентрације бр. 6/0-02-296/2016-1 (у даљем тексту: Пријава) од стране друштва Sunoko d.o.o. Нови Сад (у даљем тексту: Sunoko или подносилац Пријаве или странка), са регистрованим седиштем на адреси Трг Марије Трандафил бр. 7, Нови Сад, регистрованог у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 20051183, ради стицања контроле над друштвом Star Šećer d.o.o. Сента (у даљем тексту: Star Šećer или Циљно друштво), са регистрованим седиштем на адреси ул. Златне греде бр. 6, Сента, регистрованим у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 08766835, које поседује 78,75% акција у акционарском друштву Фабрика шећера ТЕ-ТО Сента (у даљем тексту: ТЕ-ТО), са регистрованим седиштем на адреси ул. Карађорђева бб, Сента, регистровано у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 08618526.

Подносилац је у целости извршио уплату прописане таксе за издавање акта Комисије у скраћеном поступку, као и накнадну уплату која је извршена у наложеном року у складу са закључком председника Комисије бр. 6/0-03-396/2016-1 веза 6/0-02-296/2016 од 16. маја 2016. године, којим се поступак започет по пријави концентрације наставља као поступак испитивања концентрације по службеној дужности.

По поднетим захтевима за заштиту података у смислу чл. 45. Закона, и то како Sunoka као странке у поступку, тако и захтева лица од којих су прибављени подаци, одговори и исправе у поступку, одлучивано је посебним закључцима.

Подносилац Пријаве је предложио да Комисија донесе решење о одобрењу концентрације у скраћеном поступку, са следећим образложењем: учесници концентрације нису стране са супротним интересима; доставили су Комисији све релевантне податке и чињенице; концентрација остварује ефекте на тржишту ЕУ и СЕФТА споразума; не постоје негативни ефекти по конкуренцију; Циљно друштво се налази у тешкој економској и финансијској ситуацији; предложена концентрација неће довести до ограничења, нарушавања или спречавања конкуренције на дефинисаном тржишту.

Подносилац је у оквиру Пријаве, у складу са чл. 64. став 3. и 4. Закона, поднео Захтев за доношење закључка којим се друштву Sunoko одобрава вршење управљачких права у друштву ТЕ-ТО, који је проширио поднеском бр. 6/0-02-296/2016-2 од 04. априла 2016. године, и на друштво Star Šećer. Из навода Пријаве са свим прилозима од 31. 03. 2016. год., допуне Пријаве од 25. 04. 2016. године, поднеска Sunoka од 04. 04. 2016. год., Одговора Sunoka од 15. 04. 2016. год., као и од 28. 04. 2016. год., и оценом навода странке изнетих у овим поднесцима као и из списка предмета ове управне ствари, произлазило је да нису испуњени прописани услови из чл. 64. ст. 3. Закона за изузимање од обавезе прекида спровођења концентрације. Стога је председник Комисије закључком број 6/0-02-296/2016-14 од 10. маја 2016. године, одбио предметни захтев као неоснован у ставу првом, док је ставом другим диспозитива констатовано да закључак остаје на снази до доношења решења о концентрацији. У Образложењу овог закључка, донетог у поступку по предметној пријави концентрације, детаљно су изнети разлози за овакву одлуку, као и ток поступка, тако да није целисходно понављати исто у Образложењу овог решења.

Увидом у поднету Пријаву од 31. марта 2016. године и допуну од 04. априла 2016. године, утврђено је да иста не садржи све неопходно да би се по њој могло поступати. Стога је Комисија упутила Налог за допуну Пријаве бр. 6/0-02-296/2016-4 дана 15. априла 2016. године, којим је подносиоцу наложено да уреди Пријаву у складу са чл. 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, бр. 05/2016). и достави следеће недостајуће податке, информације и исправе:

1. извод из регистра за учесника концентрације Nordagri N.V. са седиштем у Холандији (сходно чл. 2. ст. 1. тач. 1) Уредбе);
2. графички приказ (дијаграм) структуре групе и/или листу повезаних друштава подносиоца пријаве, која су регистрована и/или имају седиште ван Републике Србије (сходно чл. 2. ст. 1. тач. 5) Уредбе);
3. податке о обиму набавке наведених пет највећих добављача производа, односно услуга на релевантном тржишту сваког од учесника у концентрацији, за три године које претходе години у којој је концентрација пријављена, и то за сваку годину појединачно (сходно чл. 2. ст. 1. тач. 13) Уредбе);
4. податке о обиму продаје наведених пет највећих купаца производа, односно услуга на релевантном тржишту сваког од учесника у концентрацији, за три године које претходе години у којој је концентрација пријављена, и то за сваку годину

- појединачно (сходно чл. 2. ст. 1. тач. 14) Уредбе);
5. прецизира наводе у Прилогу 15 на страни 33. под g предметне Пријаве, да „шећеране закључују уговоре о продаји шећерне репе са пољопривредним произвођачима пре почетка сезоне“, на начин да прецизира период/месеце који представљају период пре почетка сезоне (у вези чл. 2. ст. 1. тач. 15) Уредбе);
 6. у вези навода у Прилогу 15 на страни 37. под 2.1 предметне Пријаве, навести који прерађивачи шећерне репе, односно произвођачи шећера, послују на територији СЕФТА-е (БиХ, Црна Гора, Македонија, Молдавија, Албанија, УНМИК Косово);
 7. да ли постоје прелевмани за увоз шећера у Републику Србију из држава потписница СЕФТА-е, и ако постоје, колики је прописани износ истих;
 8. за свако од релевантних тржишта, процену укупне величине тржишта у смислу остварене вредности производње и продаје (у еврима и динарима), за сваку од последње три године у односу на годину у којој је концентрација пријављена, при чему се наводе извори који су се користили за израчунавање укупне величине тржишта (сходно чл. 2. ст. 1. тач. 16) подтач. (2) Уредбе);
 9. за свако од релевантних тржишта, процену тржишног удела, по вредности и обиму, конкурената (укључујући увознике) који имају тржишни удео од најмање 5% на релевантном тржишту у Републици Србији, при чему се наводе извори који су се користили за израчунавање наведеног тржишног удела (сходно чл. 2. ст. 1. тач. 16) подтач. (4) Уредбе);
 10. прецизирати процену тржишног удела (изнету у табели у оквиру Прилога 16. предметне Пријаве), по вредности и обиму, конкурената који имају тржишни удео од најмање 5% на предложеном релевантном тржишту територије држава чланица СЕФТА-е, при чему се наводе извори који су се користили за израчунавање наведеног тржишног удела (сходно чл. 2. ст. 1. тач. 16) подтач. (4) Уредбе);
 11. у вези чл. 2. ст. 1. тач. 16) подтач. (5) Уредбе, доставити:
 - податке о производним капацитетима и дневном капацитету резања шећерне репе појединачно за сваку шећерану учесника концентрације (чл. 2. ст. 1. тач. 16) подтач. (5) Уредбе);
 - податке о количини прерађене шећерне репе појединачно за сваку шећерану учесника концентрације, за три године које претходе години у којој је концентрација пријављена, и то за сваку годину појединачно;
 - податке о количини произведеног шећера појединачно за сваку шећерану учесника концентрације за три године које претходе години у којој је концентрација пријављена, и то за сваку годину појединачно;
 - проценат искоришћености капацитета појединачно за сваку шећерану подносиоца Пријаве, за три године које претходе години у којој је концентрација пријављена, и то за сваку годину појединачно;
 12. у вези чл. 2. ст. 1. тач. 18) Уредбе:
 - колики проценат укупне тражње за шећером у Републици Србији, опредељују потребе индустријских потрошача (кондитора, произвођача сокова и др.), а колики проценат тражње за шећером у Републици Србији опредељују финални потрошачи, укључујући све канале продаје (Key Account, HoReCa сектор, тзв. традиционална трговина, и др.);
 - колики проценат тражње за шећером који производе учесници концентрације,

опредељују потребе индустријских потрошача (кондитора, произвођача сокова и др.), а колики проценат опредељују финални потрошачи, укључујући све канале продаје (дати посебне податке за сваког од учесника концентрације);

- кретање структуре тражње (исказане у процентима) у претходне три године, као и предвиђање нивоа раста, укључујући податке о вредности и обиму, како укупне тражње за шећером у Републици Србији, тако и тражње за шећером који производе учесници концентрације;
- 13. расположиве информације о уласку и изласку са релевантних тржишта производа за територију Републике Србије (сходно чл. 2. ст. 1. тач. 19) подтач. (1-3) Уредбе);
- 14. образложен пројекат едукације пољопривредника, и нарочито али не искључиво, значај евентуалног спровођења предметне концентрације за реализацију овог пројекта, као и значај пројекта за дугорочну конкурентност учесника концентрације (сходно чл. 2. ст. 1. тач. 20) Уредбе);
- 15. прецизирање навода у прилогу 20. под 2. предметне Пријаве концентрације да „...истраживање исплативости оријентације шећерана на...“ у смислу што прецизнијег одређивања временског периода и да ли то може значити затварање неке од шећерана (сходно чл. 2. ст. 1. тач. 20) Уредбе);
- 16. прецизирање навода по чл. 2. ст. 1. тач. 22) Уредбе, тако да из истих произлази да ће спровођење предметне концентрације утицати на циљно друштво да послује тако да подстиче конкуренцију у корист купаца, и то нарочито али не искључиво, следеће наводе:
 - које производне и технолошке стандарде подносилац пријаве планира да уведе у циљно друштво, и да ли ће увођење тих стандарда, како и у којој мери, утицати на ефикасност пословања циљног друштва, укључујући смањење трошкова, снижавање цена и томе слично;
 - прецизирање навода у тачки 2. Прилога 22 (нарочито, али не искључиво, о којим компанијама се ради, извор података за број компанија и број запослених, на који начин и из којих разлога „опстанак“ ових компанија може бити доведен у питање евентуалним изласком једног учесника са тржишта);
 - навођење статистичких података на које се подносилац позива у тачки 3. Прилога 22, а који, како наводи, несумњиво говоре да „било какве варијације цена не би биле могуће на тржишту“;
 - на који начин кретање цене шећера на иностраним берзама утиче на кретање цене шећера у Србији, односно прецизирање осталих навода у тачки 3. Прилога 22, с обзиром да су исти изнети паушално;
 - прецизирање испуњавања којих обавеза према добављачима (вредност обавеза) ће омогућити предметна концентрација.

Поступајући по овом налогу Комисије, подносилац Пријаве је благовремено 25. априла 2016. године доставио допуну Пријаве бр. 6/0-02-296/2016-7. Све достављене податке, исправе, изнете процене и наводе подносиоца Пријаве у допуни Пријаве бр. 6/0-02-296/2016-7, Комисија је ценила како код доношења закључка да се поступак по Пријави концентрације настави по службеној дужности, код утврђивања битних чињеница, доказа и осталих елемената на којима ће засновати своје решење, а који су изнети у Обавештењу о битним чињеницама, доказима и осталим елементима, са позивом на изјашњење број

6/0-03-396/2016-143 од 21. јула 2016. године, као и код доношења овог решења.

Испитујући предметну Пријаву концентрације, председник Комисије је размотрио поднету Пријаву са свим прилозима од 31. 03. 2016. године, допуну Пријаве од 25. 04. 2016. године, као и поднеске од 04. 04., 15. 04. и од 28. 04. 2016. године, те је оценом свих изнетих навода странке и из списка предмета ове управне ствари, утврдио одлучне чињенице и околности, из којих је произлазило да су испуњени услови за поступак испитивања по службеној дужности из чл. 62. ст. 1. Закона. Стога је донео закључак број 6/0-03-396/2016-1 веза бр. 6/0-02-296/2014 дана 16. маја 2016. године, којим је у ставу првом диспозитива одлучено у складу са чл. 62. Закона, да се настави по службеној дужности поступак, покренут по Пријави концентрације привредног друштва Sunoko, која настаје стицањем контроле над привредним друштвом Star Šećer d.o.o. Сента, стицањем 100% удела, ради испитивања да ли пријављена концентрација испуњава услове дозвољености из члана 19. Закона о заштити конкуренције, односно да ли би се спровођењем концентрације значајно ограничила, нарушила или спречила конкуренција на тржишту Републике Србије или његовом делу, а нарочито ако би то ограничавање, нарушавање или спречавање било резултат стварања или јачања доминантног положаја. Одлуком у ставу II диспозитива, којом се позивају сва лица која располажу подацима, исправама или другим информацијама које могу допринети правилном утврђивању чињеничног стања у овом поступку да их неодложно доставе Комисији. Одлука у ставу III диспозитива донета је на основу члана 65. став 5. Закона и члана 2. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције. Одлука у ставу IV диспозитива овог закључка да се исти објављује у „Службеном гласнику РС“ и на интернет страни Комисије, донета је на основу члана 40. Закона. У Образложењу овог закључка детаљно су изнети разлози за овакву одлуку, тако да није целисходно понављати исто у Образложењу овог решења.

У поступку који је настављен по службеној дужности, предузете су следеће потребне доказне радње у циљу потпуног и правилног утврђивања чињеничног стања.

Имајући у виду податке, информације и наводе странке у дотадашњем току поступка, Sunoku је наложено да достави додатне податке и акте, ради сагледавања комплетне слике и стања у овој ствари, за 2013., 2014. и 2015. годину, у форми упитника:

1. да ли друштво производи шећерну репу и уколико производи, доставити податке о количини (t) и вредности (EUR) произведене шећерне репе, цени коштања шећерне репе и структури цене коштања шећерне репе;
2. учешће (%) прерађене шећерне репе које производи друштво, у укупној количини прерађене репе;
3. откупна цена шећерне репе (EUR/t);
4. цена коштања (EUR/t) и структура цене коштања шећера;
5. структура и износ просечне продајна цена шећера (EUR/t) на паритету EXW, које је друштво продавало тржишту Србије;
6. структура и износ просечна продајна цена шећера (EUR/t) на паритету EXW, које је друштво продавало тржишту ЕУ;
7. структура и износ просечне продајне цена шећера (EUR/t) на паритету EXW, које је

- друштво продавало тржишту СЕФТА-е;
8. минимална и максимална продајна цена шећера (EUR/t) на тржишту Србије, ЕУ и СЕФТА-е, и то за свако тржиште посебно;
 9. укупан број купаца шећера, и објашњење евентуалне промене укупног броја купаца;
 10. доставити податке о пет највећих купаца шећера у Србији и то за: а) произвођаче кондиторских производа, б) произвођаче сокова и алкохолних пића в) купце шећера на велико; г) трговинске ланце д) *Ho-Re-Ca* сектор, као и копије уговора за сваког купца појединачно;
 11. да ли друштво учествује у производњи приватне робне марке (навести име робне марке, власника исте и продате количине);
 12. колики део квоте (количински и процентуално) за извоз шећера из Србије у ЕУ, је одобрен друштву;
 13. формални акт друштва (одлука или слично) којим се утврђује цена по којој ће друштво откупљивати шећерну репу, са критеријумима и категоријама које се узимају у обзир приликом утврђивања откупне цене;
 14. формални акт друштва (одлука или слично) којим се утврђује цена по којој ће друштво продавати шећер својим купцима, са критеријумима и категоријама које се узимају у обзир приликом утврђивања продајне цене (политика одобравања рабата домаћим и иностраним купцима, типови рабата, проценат рабата, услови под којима се одобравају различити рабати итд).

Истовремено је затражено да се странка изјасни односно изнесе своје образложене ставове о ефектима концентрације и то:

1. да ли произвођачи шећерне репе могу имати користи од спровођења предметне концентрације;
2. да ли потрошачи шећера могу имати користи од спровођења предметне концентрације.

Такође је захтевана процена странке о утицају либерализације тржишта шећера у ЕУ (укидање производних квота од 2017. године) на тржиште шећера у Србији.

Комисија је закључком наложила достављање додатних потребних података и информација за 2013., 2014. и 2015. годину, као и мишљење о ефектима концентрације, друштву ТЕ-ТО из Сенте, као учеснику предметне концентрације у својству циљног друштва, као и друштву Hellenic Sugar Industry S.A., које је осим учесника концентрације једини активни учесник на тржишту производње шећера у Републици Србији, односно конкурент у производњи и veleпродаји. Наведени субјекти су поступили по захтевима и налозима Комисије. Ова друштва су се изјаснила и о утицају либерализације тржишта шећера у ЕУ (укидање производних квота од 2017. године) на тржиште шећера у Србији.

У вези производње и откупа шећерне репе, Комисија је закључком наложила произвођачима ове сировине, који су истовремено и највећи добављачи учесника концентрације, да доставе одређене податке и информације посебно за сваку од три године које претходе години пријаве концентрације односно за 2013., 2014. и 2015.

годину.

Поступајући по налогу Комисије, највећи добављачи учесника у концентрацији у претходне три године, доставили су своје одговоре: Ортачко друштво POLJOTRADE, ул. Главна бр. 62, 22322 Нови Карловци; РКВ Корпорација АД, Индустијско насеље бб, Падинска Скела, 11213 Београд; Novo Plus d.o.o. ул. Моше Пијаде бр. 99, 25220 Кула-Црвенка; Libela Produkt d.o.o. ул. Војвођанска бр. 72, 21213 Змајево; Kvark d.o.o. ул. Цара Душана бр. 71-73, 21000 Нови Сад; Agro-Promet d.o.o. ул. Доситејева бр. 8, 21220 Бечеј; OОZ Agronom Despotovo-Pivnice, ул. Маршала Тита бр. 77, 21469 Пивнице; НК Žito Dunav Agro АД, ул. Широки пут бр. 18, 11000 Београд; Delta Agrar d.o.o. Аутопут за Загреб бр. 35, 11070 Београд-Нови Београд; Almex d.o.o., Јабучки пут бр. 82, 26000 Панчево; DTD Ribarstvo d.o.o. ул. Цара Лазара бб, 21234 Бачки Јарак; Yu-Din Commerce d.o.o. Румски друм 55 б, 22000 Сремска Митровица; OZZ Agrar-Pro Већеј, ул. Пионирска бр. 23, 21220 Бечеј; Lazić-Poljokomerc d.o.o, ул. Шимановачка бр. 92, 22308 Голубинци; Industrija mesa Matijević d.o.o., Руменачки пут бр. 86, 21000 Нови Сад.

За потпуно и правилно утврђивање чињеница које се односе на veleпродају шећера, Комисија је закључком наложила друштвима која су учесници концентрације означили као своје највеће купце, да доставе одређене податке, информације и документацију посебно за сваку од три године које претходе години пријаве концентрације односно за 2013., 2014. и 2015. годину.

Ради се о произвођачима кондиторских производа, произвођачима сокова и алкохолних пића, купцима шећера на велико, трговинским ланцима и *Ho-Re-Ca* сектору ([...]¹).

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

Наведени субјекти су поступили по захтевима и налозима Комисије.

За потребе утврђивања могућности и степена заменљивости шећера као сировине тзв. „вештачким заслађивачима“, који би се евентуално могли користити у финалној производњи у кондиторској, индустрији сокова и безалкохолних газираних пића, као и у осталим прерађивачким индустријама, Комисија је тражила од индустријских потрошача, друштава из кондиторске индустрије и индустрије сокова који су истовремено купци учесника концентрације, да се изјасне о следећем:

- да ли у производњи користе заслађиваче добијене прерадом скроба (глукозни и фруктозни сируп, и др.);
- у којој мери/проценту су наведени заслађивачи супститут (ценовно, количински и нутритивно) у производњи, за шећер добијен прерадом шећерне репе, и
- у којој мери/проценту су наведени заслађивачи комплемент/додатак шећеру (ценовно, количински и нутритивно) у производњи.

У циљу правилног и потпуног утврђивања чињеничног стања, Комисија се обратила следећим државним органима и организацијама, у чијој надлежности су подаци који су релевантни у овом поступку: Министарство финансија - Управа царина, Републичка дирекција за робне резерве, Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Министарство пољопривреде и заштите животне средине и Министарство привреде.

Од ресорних министарстава надлежних за питања трговине, пољопривреде и привреде затражена су мишљења односно њихове оцене о ефектима спровођења предметне концентрације у вези са даљим јачањем тржишног положаја подносиоца пријаве, као и о ефектима на произвођаче шећерне репе и на купце шећера у Србији (индустријски и финални купци). Од министарстава надлежних за трговину и за привреду, тражена је процена утицаја либерализације тржишта шећера у ЕУ (укидање производних квота од 2017. године) на тржиште шећера у Републици Србији, и њених ефеката на друге индустријске гране (кондиторска, трговина итд.) у Републици Србији, а од Министарства пољопривреде је тражена процена утицаја наведене либерализације на тржиште шећера у Републици Србији, односно на аграрну политику у Републици Србији. Министарство трговине, туризма и телекомуникација и Министарство пољопривреде и заштите животне средине доставили су свој одговор, што је Комисија имала у виду код доношења одлуке.

Изведеним доказима у поступку по поднетој Пријави који је настављен по службеној дужности, и након разматрања и анализе прикупљених података, информација и документације, а нарочито навода и изјашњења странке, утврђене су следеће битне чињенице и елементи на којима Комисија заснива своју одлуку.

Учесници у концентрацији

Учесник концентрације Sunoko d.o.o. је друштво основано 2005. године са седиштем у Новом Саду, регистровано у Агенцији за привредне регистре Републике Србије (АПР) под матичним бројем 20051183, регистрована претежна делатност: производња шећера (шифра делатности: 1081). Чланови друштва су Nordagri N.V. из Холандије са 81,36% удела и МК Group d.o.o. са 18,64% удела. Са своје три фабрике у Врбасу, Пећинцима и

Ковачици, укупног производног капацитета од [...] t шећера годишње, највећи је произвођач, продавац и извозник шећера у Републици Србији. Друштво припада вертикално интегрисаној МК Групи друштва која су под контролом г-дина Миодрага Костића. Поред друштва Sunoko, у оквиру МК Групе послује [...] регистрованих зависних друштва у Републици Србији. Пословна делатност МК Групе као целине, је у основи производња и трговина пољопривредним производима. МК Група је активна у производњи шећерне репе, шећера, кукуруза, пшенице, јечма, уљане репице и других ратарских култура. Поред тога ова група преко својих друштва тргује пољопривредним производима, вештачким ђубривом, пестицидима, меркантилним и семенским робама (пшеницом, кукурузом, сојом). Група се бави и транспортом (пре свега расутих материјала), туризмом, управљањем некретнинама, информационим технологијама, као и брокерско-дилерским пословима.

Сва друштва МК Групе и под контролом г-дина Миодрага Костића, без обзира да ли се ради о непосредној или посредној, појединачној или заједничкој контроли, без обзира на државу оснивања и седишта, третирају се као један учесник на тржишту у смислу члана 5. Закона. Комисија је размотрила списак друштва и изводе из регистра појединачних друштва, који се налазе у списима предмета, и исто има у виду код доношења одлуке.

Учесник концентрације Star Šećer d.o.o. Сента (у даљем тексту: Star Šećer или Циљно друштво), са седиштем у Сенти, је холдинг компанија, основана 2002. године и регистрована у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 08766835, регистрована претежна делатност: Делатност холдинг компанија (шифра делатности: 6420). Као једини члан друштва Star Šećer, Sunoko је уписан у регистар привредних субјеката при Агенцији за привредне регистре Републике Србије пре подношења Пријаве Комисији, односно 24. марта 2016. године. Претходни члан друштва са 100% удела било је италијанско акционарско друштво S.F.I.R. SOCIETÁ FONDIARIA INDUSTRIALE ROMAGNOLA S.P.A., са регистрованим седиштем на адреси Via Benedetto Croce 7, 47521 Cesena, Италија, и регистровано у Forli-Cesena регистру привредних друштва под матичним бројем и фискалним бројем 00304660376, ПДВ бројем 01672790407.

Акционарско друштво Фабрика шећера ТЕ-ТО Сента (у даљем тексту: ТЕ-ТО или Циљно друштво), са регистрованим седиштем у Сенти, регистровано је у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 08618526, регистрована претежна делатност: производња шећера (шифра делатности: 1081). Star Šećer поседује 315.344 обичних акција које представљају 78,75% обичних акција и 116.398 преференцијалних акција које представљају 99,81% преференцијалних акција емитента - друштва ТЕ-ТО, које послује као јавно акционарско друштво, котирано на Београдској берзи. Ова друштва се третирају као један учесник на тржишту у смислу члана 5. Закона. ТЕ-ТО се бави прерадом шећерне репе и производи бели кристал шећер и нуспроизводе (меласа, суви репини резанци, и др.). Производни капацитет ТЕ-ТО износи [...] t шећера годишње. Технички сектор преко даљинског топловодног система греје топлотни конзум површине 320.000 m². Након приватизације 2002. године, проширен је портфолио производа и измењен је маркетиншки приступ. У склопу тих активности, тржишту је понуђена широка палета производа под брендом „Notadolce“.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Правни основ за спровођење концентрације односно акт о концентрацији је Уговор о купопродаји удела закључен 16. марта 2016. године, којим је Sunoko, као купац, стекао 100% удела у Циљном друштву од продавца - италијанског акционарског друштва S.F.I.R. SOCIETÁ FONDIARIA INDUSTRIALE ROMAGNOLA S.P.A.

Из свега наведеног произлази да предметна трансакција представља концентрацију у смислу чл. 17. ст. 1. тач. 2. Закона. Учесник на тржишту који стиче контролу има обавезу пријаве концентрације у смислу чл. 61. ст. 1. тач. 2. Закона, што је утврђено увидом у финансијске извештаје учесника концентрације. Пријава је поднета благовремено у року од 15 дана од дана закључења уговора који представља акт о концентрацији, у складу са чл. 63. ст. 1. тач. 1. Закона, и у складу са чланом 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, бр. 5/2016).

Циљно друштво као друштво у пропадању („*Failing Firm Defence*“)

Странка је у поступку изнела аргумент друштва у пропадању, са предлогом да Комисија одобри предметну концентрацију без изрицања структурних или мера понашања. Поднеском бр. 6/0-03-396/2016-80 од 16. јуна 2016. године, странка је доставила „конкретне финансијске и економске индикаторе који потврђују чињеницу да је ТЕ-ТО друштво у пропадању“, како је наведено у поднеску, позивајући се на Смернице Европске комисије о процени хоризонталних концентрација по Уредби Савета о контроли концентрација између учесника на тржишту (Guidelines on the assessment of horizontal mergers under the Council Regulation on the control of concentrations between undertakings (2004/C 31/03), paragraph 89). Према овим Смерницама, Европска комисија може одлучити да је дозвољена концентрација која је потенцијално проблематична, уколико је један од учесника у концентрацији друштво у пропадању. Следећа три критеријума су нарочито значајна за процену да ли је једна од страна компанија која пропада:

- фирма која пропада би у блиској будућности напустила тржиште због финансијских потешкоћа, осим уколико је преузме други учесник на тржишту;
- не постоји алтернативна понуда, која би била мање ограничавајућа по конкуренцију од предложене концентрације;
- без концентрације, имовина фирме која пропада би неизбежно напустила тржиште.

Странка наводи да ТЕ-ТО представља компанију која пропада, односно налази се у значајним финансијским потешкоћама које не могу бити решене у недостатку преузимања од стране Sunoka, и сматра да, према пракси ЕК, „конкретна трансакција не утиче негативно на конкуренцијску структуру тржишта“, те предлаже да Комисија предметну концентрацију одобри без изрицања структурних или мера понашања. У поднеску су изнети следећи економски индикатори да би ТЕ-ТО у блиској будућности напустила тржиште због финансијских потешкоћа.

Према наводима странке, [...]. У 2014. години, исказан је губитак пре опорезивања у износу од 929 милиона динара, а у 2015. у износу од 496 милиона динара. У поднеску је приказан биланс успеха и биланс стања друштва за претходне три године. Из биланса

стања се види да су обавезе углавном краткорочне и да су на дан 31. 12. 2015. године, веће за 500 милиона динара од укупне обртне имовине. Ради се углавном о краткорочним обавезама према банкама, добављачима и по основу примљених аванса. Даље је у поднеску наведено да, с обзиром да је ТЕ-ТО пренео изузетно висок ниво обавеза у наредну 2016. годину, добављачи који су имали средства обезбеђења, извршили су активацију истих, што се види из листинга НБС. Такође су табеларно приказани показатељи профитабилности.

Странка се посебно осврнула на финансијску и економску ситуацију циљног друштва у 2016. години, наводећи да [...]. Тренутна блокада рачуна на дан 14. јуна 2016. год. износила је 877 милиона динара (око 7,13 милиона евра). Странка је доставила и следећи преглед дана неликвидности у протекле три године: од 17. 12. 2014. до 19. 12. 2014. (2 дана); од 26. 04. 2016. до 04. 05. 2016. (8 дана); од 11. 05. 2016. 34 дана блокаде рачуна. Пословне банке су покренуле извршење над средствима обезбеђења и осталим покретним стварима Циљног друштва у јуну месецу текуће године, а наводи се закључак Привредног суда у Суботици о извршењу бр. I IV.21/2016 од 07. јуна 2016. године. Странка Sunoko из свега наведеног изводи закључак да се не ради о „тренутном проблему ликвидности, већ структурном проблему солвентности, који је довео до тога да је ТЕ-ТО ушао у блокаду и извесно из ње неће изаћи“.

Даље се у поднеску образлаже став странке о негативном утицају тржишних кретања на пословање циљног друштва, с обзиром да се конзистентно смањује исплативост производње и велепродаје шећера. С друге стране, у наредној години се очекује либерализација извоза у ЕУ, тако да је могућа повећана упосленост капацитета и значајно повећање производње, све како је описано у предметном поднеску у делу 1.3.

У прилог тврдњи да не постоји алтернативна понуда, која би била мање ограничавајућа по конкуренцију, достављена је Изјава друштва S.F.I.R. SOCIETÁ FONDIARIA INDUSTRIALE ROMAGNOLA S.P.A. да упркос разумним напорима на проналажењу купца или пословног партнера, није успело да пронађе алтернативне понуде односно заинтересованог купца. С обзиром на „тренутне тржишне трендове и малу исплативост индустрије шећера“, сматрају да је „ограничен круг потенцијалних инвеститора, односно простор да се реорганизацијом остваре ефикасности, уколико потенцијални купац већ није присутан на српском тржишту“.

У поднеску се такође образлаже да би без концентрације, имовина фирме која пропада неизбежно напустила тржиште. С обзиром да постоји вишак капацитета на тржишту, на излазак ТЕ-ТО-а са тржишта конкуренти ће реаговати повећањем упослености својих постојећих фабрика, а не преузимањем капацитета Циљног друштва. Ово пре свега јер је кључни разлог пропадања Циљног друштва неефикасност производног процеса и технолошка застарелост капацитета. Спровођењем предметне концентрације, ствара се могућност очувања кроз модернизацију постојећих производних капацитета, имовинске целине и оптималног коришћења либерализације тржишта шећера у ЕУ. Sunoko износи и тврдњу да, ако изостане предметна концентрација, доћи ће до генералног смањења капацитета, те Србија неће бити у могућности да оптимално искористи комерцијалну прилику коју доноси либерализација европског тржишта. Реално је очекивати да би

постојећи тржишни удео циљног друштва у највећем делу „прирастао“ Sunоку. Мало је вероватно да би се појавио потпуно нови учесник, имајући у виду неопходна улагања и баријере уласку.

Коначни закључак који се изводи у овом поднеску јесте да би до смањења конкуренције могло доћи и без преузимања циљног друштва од стране Sunока, јер „реални сценарио представља затварање предметне фабрике и излазак имовине Циљног друштва са тржишта, и то у блиској будућности“, а чак сматрају да би евентуално смањење конкуренције које би могло настати као резултат спровођења предметне концентрације, „било далеко мањег обима и значаја него смањење које ће се десити без спровођења предметне концентрације“. У поднеску се указује и на социјални фактор трансакције.

Комисија је размотрила све податке и наводе у поднеску бр. 6/0-03-396/2016-80 од 16. јуна 2016. године и прилозима, као и друге наводе у вези аргумента друштва у пропадању, и закључила следеће.

Закон о заштити конкуренције и Уредба ЕУ о концентрацијама не регулишу примену аргумента друштва у пропадању. Смернице ЕУ о оцени хоризонталних концентрација (Guidelines on the assessment of horizontal mergers under the Council Regulation on the control of concentrations between undertakings (2004/C 31/03), paragraph 89) предвиђају услове за примену овог аргумента. Пракса Европске комисије (ЕК) и Суда правде показује да је аргумент друштва у пропадању изричито прихваћен само у четири случаја, иако је ЕК више пута разматрала да ли се неки од учесника у концентрацији налази у финансијским тешкоћама и да ли ће због тога бити приморан да изађе са тржишта. У предметним Смерницама услови су изузетно строги и прецизно одређени. Њихово прописивање је усмерено ка томе да се покаже да је друштво заиста у таквим тешкоћама да је спровођење концентрације једини начин да се тешкоће превазиђу и да се имовина друштва задржи на тржишту, а да концентрација истовремено представља најмању опасност за конкуренцију. Као посебно важни за примену аргумента друштва у пропадању, у Смерницама су истакнута три критеријума, који су цитирани претходно у овом тексту. На основу процене ефеката које на конкуренцију има како спровођење концентрације, тако и престанак постојања друштва у тешкоћама, надлежно тело може одобрити концентрацију ако утврди да би позитивни ефекти такве концентрације преовладали у односу на негативне ефекте или ако бар не би довели до погоршања тржишне структуре, односно ако утврди да ће се забраном концентрације и нестанком друштва у тешкоћама тржишна структура више погоршати него у случају спровођења концентрације. Дакле, суштина прихватања овог аргумента је у одобрењу концентрације која доводи до стварања односно јачања доминантног положаја. Међутим и поред прихватања овог концепта, одобрење концентрације не мора нужно бити безусловно. Независно од примене аргумента пропадајућег друштва, из околности конкретног случаја произлази да би одређивање структурне мере било исто што и забрана предметне концентрације, на коју не упућује утврђено чињенично стање. Из утврђеног чињеничног стања произлази забринутост Комисије по стање конкуренције у погледу одређених сегмената, али се не ради о забринутости која не може бити отклоњена прописивањем посебних услова у виду мера понашања, односно услова који би били подобни за остваривање услова из чл. 19. Закона.

Код свеобухватне оцене ефеката предметне концентрације, Комисија је свакако имала у виду положај Циљног друштва на тржишту и његову економску и финансијску моћ, као и ниво конкурентности.

Из праксе Европске комисије произилази да је нужна анализа свих аспеката пословања друштва, која обухвата процену ликвидности, солвентности, профитабилности и конкурентности друштва. На овај начин странка доказује да ли ће друштво у пропадању у потпуности нестати са тржишта, и да ли се тиме у целости губе капацитети за производњу, будући да престанак обављања привредне делатности због изласка друштва са тржишта не значи да ће и имовина тог друштва изаћи са тржишта. Потребно је заправо утврдити да ли је вероватно да ће имовина друштва у пропадању остати на тржишту у њеној тренутној употреби или ће после стечаја или ликвидације напустити тржиште.

Наредни услов за примену аргумента пропадајуће фирме јесте непостојање алтернативне могућности друге куповине која би имала мање негативне последице по конкуренцију. У Изјави друштва S.F.I.R. SOCIETÀ FONDIARIA INDUSTRIALE ROMAGNOLA S.P.A., достављеној 17. 06. 2016. године од стране друштва Sunoko, није прецизирано шта се подразумева под „разумним напорима на проналажењу купца или пословног партнера“, односно које радње су предузете, који учесници на тржишту су контактирани и на који начин. Sunoko ни по додатном налогу Комисије није био у могућности да достави конкретније информације у том смислу.

Поступајући по налогу Комисије, Fabrika šećera Šajkaška AD и Fabrika šećera Crvenka AD које припадају Hellenic групи шећерана, изјасниле су се да нису контактирани на било који начин у вези куповине удела у овде Циљном друштву, али, и да су добили понуду или да су били контактирани, не би били заинтересовани за куповину удела или дела удела односно акција у Циљном друштву. У том смислу је Комисија отклонила дилему у погледу јединог постојећег конкурента на тржишту. Међутим, поједини наводи у медијима указују на заинтересованост одређене стране компаније (Agrana) да уђе на тржиште Србије, па се могућност постојања алтернативне понуде не може искључити.

Комисија је такође утврдила колики би удео на тржишту Републике Србије имао подносилац Пријаве по критеријуму номиналног производног капацитета у случају да преузме Циљно друштво, односно у случају да имовина Циљног друштва напусти тржиште. У првом случају (преузимање Циљног друштва) подносилац би по претходно наведеном критеријуму имао учешће од око 72%, а у другом (уколико би имовина Циљног друштва напустила тржиште) око 65%.

Релевантна тржишта

Релевантно тржиште одређено је у складу са чл. 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама. Код утврђивања релевантних географских

тржишта, Комисија је имала у виду и одредбу чл. 2. Закона.

За потребе дефинисања релевантног/релевантних тржишта производа/услуга, подносилац Пријаве је предложио тржиште производње и трговине на велико шећером који се добија прерадом шећерне репе, образлажући свој предлог чињеницом да су учесници у концентрацији активни у индустрији шећера, односно да се њихове активности преклапају у производњи и трговини на велико шећером који се добија прерадом шећерне репе.

Подносилац Пријаве сматра да релевантно географско тржиште треба дефинисати шире од националног, односно као тржиште производње и трговине на велико шећером који се добија прерадом шећерне репе на тржишту чланица СЕФТА споразума и Европске уније, с обзиром да се географска димензија релевантног тржишта одређује на основу могућности опредељења купаца за куповином роба или услуга у другим релевантним географским областима (супституција тражње), односно процене могућности учесника на тржишту из других географских подручја да понуде робу или услуге (супституција понуде).

Комисија није прихватила како предложено дефиницију релевантног тржишта производа/услуга од стране подносиоца Пријаве (тржиште производње и трговине на велико шећером који се добија прерадом шећерне репе), тако ни предложено дефиницију релевантног географског тржишта (тржиште чланица СЕФТА споразума и Европске уније), јер је анализом података и информација прикупљених током испитног поступка утврдила неопходност да се дефинишу следећа релевантна тржишта производа/услуга:

1. тржиште производње шећерне репе;
2. тржиште откупа шећерне репе;
3. тржиште прераде шећерне репе, односно тржиште производње шећера који се добија прерадом шећерне репе;
4. тржиште велепродаје шећера који се добија прерадом шећерне репе.

Комисија је за свако од наведених релевантних тржишта производа/услуга посебно дефинисала и релевантно географско тржиште, о чему ће у даљем тексту бити више речи.

Релевантно тржиште производње шећерне репе и оцена ефеката

Закључком Комисије бр. 6/0-03-396/2016-1 од 16. маја 2016. године којим је поступак који је покренут по Пријави концентрације привредног друштва Sunoko настављен као поступак по службеној дужности, Комисија је као потенцијално релевантно тржиште производа дефинисала тржиште производње шећерне репе, што се показало исправним, с обзиром да је током поступка утврђено да су учесници у концентрацији присутни на тржишту производње шећерне репе. Шећерна репа је биљка погодна за прераду, будући да садржи највећу количину сахарозе (16-18%). Шећерна репа садржи 75% воде, 16-18% шећера, 5-6% целулозе и 2-3% осталих супстанци укључујући и минерале. Око 90%

садржаја шећера може се рафинисати у такозвани бели кристални шећер. Остатак чини меласа која се користи у производњи сточне хране, алкохола и квасца. Целулоза из репе користи се као репин резанац и додатак је сточној храни. Преосталих 2-3% садржи магнезијум и фосфор који се таложе из отпадних вода технолошког процеса производње шећера и продају земљорадницима који га користе за обогаћивање земљишта које је сиромашно овим супстанцама. Ова ратарска култура „осиромашује земљиште“, будући да њен узгој црпи велике количине земљишних микро елемената. Из овог разлога један завршени производни циклус, захтева трогодишњи „опоравак“ истог земљишта на коме се у том периоду не може узгајати шећерна репа. То значи да се за четворогодишњу континуирану производњу шећерне репе (у истом обиму), мора обезбедити четири пута већа површина земљишта.

У Републици Србији узгој шећерне репе углавном је сконцентрисан у Војводини која покрива око 95% производње у Србији. Према јавно доступним подацима Републичког завода за статистику, количине засејаног земљишта шећерном репом у претходне три године су следеће:

Табела 1.1

ГОДИНА	ПОЖЊЕВЕНА ПОВРШИНА (ha)	УКУПАН ПРИНОС ШЕЋЕРНЕ РЕПЕ (t)	ПРИНОС ШЕЋЕРНЕ РЕПЕ (t/ha)
2013	66.527	3.180.008	48,6
2014	64.112	3.507.441	55,6
2015	42.123	2.183.194	52,7

Табела 1.1 показује да површине засејане шећерном репом варирају из године у годину. Нарочито је евидентан пад производње шећерне репе током 2015. године, што је последица смањења површина засејаних шећерном репом на само око 42.000 ha. Ово из разлога што је у истој години дошло до пада цена шећера на светском тржишту, што је узроковало пад цена шећерне репе, а што се одразило и на српско тржиште, на коме је смањена откупна цена за шећерну репу, због чега произвођачи нису имали интерес да производе шећерну репу, већ су се окренули гајењу култура које су економски исплативије. С обзиром да агрегатну понуду шећерне репе у Србији чини збир произведене и увезене количине умањене за извезену количину, то се Комисија обратила Управи царина која је доставила следеће податке. У 2013., 2014. и 2015. години није било увоза шећерне репе (увоз је неисплатив због високих транспортних трошкова), а извезена количина репе се кретала од 224,7 t и 29.584 t у 2013. и 2014. години, до 46.744 t у 2015. години (репа се извозила у Хрватску због близине њихових шећерана, односно исплативости превоза).

На основу достављених података од стране учесника у концентрацији, Комисија је констатовала да су друштва у саставу МК Групе и ТЕ-ТО Сента произвођачи шећерне репе током три године које претходе години Пријаве концентрације (2013., 2014. и 2015. година), и да је иста прерађивана у шећеранама Sunока, односно шећерани ТЕ-ТО Сента.

Табела 1.2

ПРОИЗВОЂАЧ ШЕЋЕРНЕ РЕПЕ	УКУПНА КОЛИЧИНА ПРЕРАЂЕНЕ ШЕЋЕРНЕ РЕПЕ (t) SUNOKA И ТЕ- ТО			СОПСТВЕНА ПРОИЗВОДЊА ШЕЋЕРНЕ РЕПЕ (t)			УЧЕШЋЕ (%) СОПСТВЕНЕ У УКУПНОЈ КОЛИЧИНИ ПРЕРАЂЕНЕ РЕПЕ		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
МК ГРУПА	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	/10-20/	/10-20/	/20-30/
ТЕ-ТО	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	/0-5/	/0-5/	/0-5/

Као што се види из табеле 1.2, друштва у оквиру МК Групе су претходне три године имала релативно уједначену производњу шећерне репе [...],t, док је друштво ТЕ-ТО у 2015. години остварило производњу која је била [...] мања у односу на ону из 2013. године. Велики удео (од око [...])% производње шећерне репе МК Групе у укупној прерађеној шећерној репи Sunoko у 2015. години је последица чињенице да је у 2015. години прерађено само [...] % репе у односу на укупно прерађену количину шећерне репе у 2014. години.

Табела 1.3

ДРУШТВО	СОПСТВЕНА ПРОИЗВОДЊА ШЕЋЕРНЕ РЕПЕ (t)			УЧЕШЋЕ (%) СОПСТВЕНЕ У УКУПНОЈ КОЛИЧИНИ ПРОИЗВЕДЕНЕ РЕПЕ У СРБИЈИ		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
SUNOKO	[...]	[...]	[...]	/0-10/	/0-10/	/10-20/
ТЕ-ТО	[...]	[...]	[...]	/0-5/	/0-5/	/0-5/
УКУПНА КОЛИЧИНА ПРОИЗВЕДЕНЕ ШЕЋЕРНЕ РЕПЕ У СРБИЈИ (t)	[...]	[...]	[...]	/10-20/	/0-10/	/10-20/

Комисија такође констатује да иако су учесници у концентрацији активни у производњи шећерне репе за сопствену прераду, тржишни удео ТЕ-ТО на националном тржишту је маргиналан за све три релевантне године. Сходно наведеном, прираст тржишног удела у производњи шећерне репе за сопствене потребе који би имао Sunoko након спроведене концентрације износио би мање од [0-5]% што показује табела 1.3. Појединачно највећи добављач шећерном репом друштва Sunoko у посматраном периоду јесу [...]. Шећеранама је битно да имају извесност у погледу количине шећерне репе, из ког разлога имају мотив да имају у власништву и/или закупу што већу површину пољопривредног земљишта. Осим тога, Комисија је на основу података који су достављени од стране учесника у концентрацији, закључила да шећеране имају додатни мотив за сопственом производњом шећерне репе с обзиром да је цена коштања шећерне репе у сопственој „режији“ нижа од оне коју плаћају приликом откупа од добављача шећерне репе (табела 1.4), што је резултат пре свега боље примене агротехничких мера, на који начин се повећава количина произведене шећерне репе по хектару.

Табела 1.4

ДРУШТВО	ЦЕНА КОШТАЊА СОПСТВЕНЕ РЕПЕ (EUR/t)			ПРОСЕЧНА ОТКУПНА ЦЕНА РЕПЕ (EUR/t)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
SUNOKO	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
TE-TO	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Комисија је релевантно географско тржиште производње шећерне репе, као и на тржишту откупа шећерне репе, о чему ће даље у тексту бити више речи, дефинисала у радијусу од око 70 km од шећеране, с обзиром да шећерна репа има релативно велику масу у односу на принос, да се убира из земље што доводи до веће количине нечистоћа, што додатно повећава транспортне трошкове. Комисија је и у претходно вођеним поступцима (број 6/0-02-3/2013, веза број 6/0-02-750/2012, број 6/0-02-18/2012 веза број 6/0-02-626/2011) утврдила да није оправдано транспортовати репу на дужим релацијама, те су стога шећеране сконцентрисане око обрадивих површина које се сеју шећерном репом, углавном у радијусу од око 70 km.

Као што је претходно наведено, оба учесника у концентрацији производе шећерну репу за сопствену прераду, а анализом достављених података, Комисија је закључила да на тржишту производње шећерне репе не постоји забринутост за могуће негативне ефекте ове концентрације, с обзиром да је заједнички тржишни удео учесника концентрације у 2015. години, када је производња шећерне репе била најмања ([...]t), износио око /10-20/%, с тим да је удео шећеране ТЕ-ТО у производњи шећерне репе у Србији у све три посматране године био мањи од /0-5/%.

Релевантно тржиште откупа шећерне репе и оцена ефеката

У односу на друго дефинисано тржиште производа - тржиште откупа шећерне репе, подносилац Пријаве сматра да тржиште откупа шећерне репе не би требало издвајати као посебно тржиште производа за потребе предметне концентрације, с обзиром да се ефекти ове концентрације ни на који начин не могу остварити на тржишту откупа шећерне репе. Ово из разлога што се пољопривредни произвођачи шећерне репе (којих према проценама подносиоца Пријаве у Србији има око 1.100) увек могу одредити за другу пољопривредну културу уместо шећерне репе. Они такође, према ставу подносиоца, без трошкова промене (*switching coast*), могу да пређу на производњу других пољопривредних култура. Наиме, уколико алтернативне пољопривредне културе имају бољу цену, постоји велика вероватноћа да ће се произвођачи одредити за ту културу. Теоретски, уколико би један учесник на тржишту поседовао 100% капацитета за прераду шећерне репе, он не би могао имати доминантан положај јер у случају било каквог притиска према пољопривредним произвођачима, они ће увек бити у прилици да се одреде за другу пољопривредну културу. Како даље наводи подносилац Пријаве, било какав притисак на пољопривредне произвођаче изазвао би отпор који би штетио МК Групи, а не и произвођачима. Осим тога, подносилац Пријаве наводи да се Комисија није значајније бавила анализом тржишта откупа шећерне репе у претходно вођеним поступцима, па

стога сматра да Комисија не би требала да дефинише тржиште откупа шећерне репе као посебно релевантно тржиште производа.

Уважавајући наводе и ставове подносиоца Пријаве, Комисија ипак није прихватила предлог подносиоца Пријаве да тржиште откупа шећерне репе не дефинише као посебно тржиште производа за потребе предметне концентрације, из следећих разлога. Као прво, оба учесника у концентрацији су активна на тржишту откупа шећерне репе, која чињеница намеће неопходност дефинисања истог као релевантног. Друго, испитни поступак је и покренут управо из разлога да се између осталог, утврди и чињенично стање на тржишту откупа шећерне репе. Наиме, претходно вођени поступци пред Комисијом и закључци који су изведени из истих (напред у тексту наведени), а који су везани за индустрију шећера у Србији, не морају по правилу бити исти и у конкретном предметном поступку, с обзиром да Циљно друштво није исто правно лице као у претходним поступцима и да у одређеном временском периоду постоји могућност промена на тржишту.

Сходно наведеном, Комисија је током испитног поступка на основу података који су јој од стране подносиоца достављени у Пријави, упутила закључке већем броју произвођача шећерне репе који су највећи добављачи репом учесника концентрације у претходне три године. Један број анкетираних произвођача репе продавао је шећерну репу само једном од учесника концентрације, један број обојици учесника, а неки од њих су продавали шећерну репу и јединим конкурентима на тржишту откупа шећерне репе у Србији - шећерани Шајкашка и шећерани Црвенка, које су под контролом грчког друштва Hellenic Sugar Industry S.A. (у даљем тексту: Hellenic). На основу закључка Комисије, захтеване податке су доставила следећа друштва - произвођачи шећерне репе: ортачко друштво POLJOTRADE, PKB Корпорација АД, Novo Plus d.o.o., Libela Produkt d.o.o., Kvark d.o.o., Agro-Promet d.o.o., OOO Agronom Despotovo-Pivnice, НК Жито Дунав Агро АД, Delta Agrar d.o.o., Almex d.o.o., DTD Ribarstvo d.o.o., Yu-Din Commerce d.o.o., OZZ Agrar-Pro Веќеј, Lazić-Poljokomerc d.o.o и Индустрија меса Матијевић d.o.o. Комисија је закључком затражила од произвођача шећерне репе следеће податке за 2013., 2014. и 2015. годину:

1. количина произведене шећерне репе (t);
2. количина продате шећерне репе (t);
3. просечан принос шећерне репе (t/ha);
4. цена коштања шећерне репе (ЕУР/t) и структура цене коштања шећерне репе;
5. продајна цена шећерне репе (ЕУР/t);
6. количина и вредност продате шећерне репе учесницима у концентрацији - друштву Sunoko д.о.о. и Фабрици шећера ТЕ-ТО а.д., и то за сваког учесника концентрације појединачно, као и количина и вредност продате шећерне репе шећеранама у саставу Hellenic Sugar групе (шећеране у Црвенки и Жабљу), уколико је таквих продаја било;
7. учешће прихода оствареног продајом шећерне репе учесницима концентрације у укупном приходу друштва, и то за сваког учесника концентрације појединачно;
8. растојање (km) између земљишта (на коме се узгаја шећерна репа) и шећерана (којима се испоручије шећерна репа);
9. фотокопије уговора са шећеранама за 2013., 2014. и 2015. годину;

10. да ли је било промена откупних цена шећерне репе у претходне три године уз објашњење узрока тих евентуалних промена;
11. у којој мери произвођачи шећерне репе могу да утичу на висину откупних цена шећерне репе;
12. у којој мери произвођачи шећерне репе могу да утичу на рокове плаћања, контролу квалитета, и друге битне услове уговора са шећеранама;
13. да оцене могућност проналажења алтернативних купаца шећерне репе у случају непоштовања уговорних одредби од стране шећерана;
14. на који начин и где се врши контрола квалитета шећерне репе (степен дигестије и нечистоћа) и оцену поступка контроле квалитета шећерне репе;
15. у случају да шећерана са којом сарађујете смањи откупне цене шећерне репе за 5-10%, да ли би: а) наставили да продајете шећерну репу истој шећерани, б) наставили да продајете шећерну репу некој другој шећерани, ц) престали да производите шећерну репу;
16. да ли сматрате да би преузимање контроле над Фабриком шећера ТЕ-ТО а.д. Сента од стране друштва Sunoko д.о.о. Нови Сад, могло утицати на положај друштва и на који начин;
17. да оцене досадашње тржишно понашање учесника концентрације – друштва Sunoko д.о.о. Нови Сад и Фабрике шећера ТЕ-ТО а.д. Сента;
18. да ли произвођачи шећерне репе могу имати користи од спровођења концентрације, и да образложе став;
19. да ли потрошачи шећера могу имати користи од спровођења концентрације, и да образложе став.

С обзиром да код готово свих произвођача шећерне репе количина произведене шећерне репе кореспондира продатој количини шећерне репе, у табели 2.1 приказани су достављени подаци од стране произвођача/добављача шећерном репом, који се односе на продату количину шећерне репе и просечан принос шећерне репе по хектару.

Табела 2.1

ПРОИЗВОЂАЧИ РЕПЕ	КОЛИЧИНА ПРОДАТЕ РЕПЕ (t)			ПРОСЕЧАН ПРИНОС РЕПЕ (t/ha)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
POLJOTRADE	5.300	5.200	3.500	63,00	64,00	59,00
PKB	93.035	78.408	45.719	40,70	58,56	48,53
NOVO PLUS	18.430	73.186	32.310	52,18	73,80	45,47
LIBELA PRODUKT	14.905	45.483	34.085	55,70	52,00	52,00
KVARK	68.118	66.975	27.222	65,00	58,00	59,00
AGRO-PROMET	23.799	52.460	23.913	65,86	49,38	55,11
AGRONOM	22.453	54.065	19.897	62,00	68,00	64,00
ŽITO DUNAV	61.702	0	0	53,30	0,00	0,00
DELTA AGRAR	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ALMEX	[...]	[...]	[...]	63,68	78,29	69,36
DTD RIBARSTVO	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
YU DIN COMMERCE	89.314	86.280	68.374	63,00	61,00	50,00
AGRAR PRO VEČEJ	25.548	28.640	7.281	60,54	57,28	38,23
LAZIĆ POLJOKOMERC	71.000	66.700	25.425	71,00	58,00	56,50
MATJEVIĆ	177.284	174.223	141.900	58,76	57,42	60,67
УКУПНО:	929.205	1.076.926	652.917	55,15	58,77	50,16

Као што показују табеларни подаци на узорку од 15 добављача, уочава се велико смањење у производњи шећерне репе у 2015. години у односу на 2013., а посебно у односу на 2014. годину, када је произведено само 60% количине репе из 2014. године. Разлог у смањењу производње шећерне репе у 2015. години лежи у чињеници да је због пада цене шећера на светском тржишту, дошло и до пада откупних цена за шећерну репу у Републици Србији. Према подацима Републичког завода за статистику, просечне годишње откупне цене шећерне репе у претходне две године имају тенденцију пада, што показује табела 2.2.

Табела 2.2

ГОДИНА	ПРОСЕЧНА ГОДИШЊА ОТКУПНА ЦЕНА РЕПЕ (РСД/kg)
2010	2,51
2011	3,87
2012	4,52
2013	4,56
2014	3,49
2015	3,24

Ови подаци јасно указују на корелацију висине откупних цена шећерне репе и обима производње, односно Комисија се може сложити са ставом подносиоца Пријаве да пољопривредни произвођачи водећи се економским интересима, своју одлуку о томе коју

ће културу посејати доносе на основу цене шећерне репе у односу на друге ратарске културе за које се одређују у случају непостојања интереса за узгојем шећерне репе. Комисији су од стране анкетираних добављача достављени и подаци који се односе на продате количине шећерне репе и откупне цене шећерне репе учесника у концентрацији - друштва Sunoko и Фабрике шећера ТЕ-ТО и њиховог јединог конкурента на тржишту откупа шећерне репе у Републици Србији - шећеранама у саставу Hellenic Sugar групе (шећеране у Црвенки и Жабљу), како следи у табелама 2.3 и 2.4

Табела 2.3

ПРОИЗВОЂАЧИ РЕПЕ	SUNOKO (t)			TE-TO (t)			HELLENIC (t)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
POLJOTRADE	5.300	5.200	3.500	0	0	0	0	0	0
PKB	70.419	78.408	35.879	22.616	0	9.840	0	0	0
NOVO PLUS	13.978	73.186	90.658	0	0	0	4.452	0	0
LIBELA PRODUKT	14.905	45.483	28.279	0	0	5.806	0	0	0
KVARK	34.231	28.881	19.892	21.778	19.288	6.662	12.107	18.805	706
AGRO-PROMET	21.255	46.364	8.729	2.544	6.096	15.184	0	0	0
AGRONOM	15.279	45.258	16.112	7.174	8.806	3.775	0	0	0
ŽITO DUNAV	61.702	0	0	0	0	0	0	0	0
DELTA AGRAR	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ALMEX	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
DTD RIBARSTVO	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
YU DIN COMMERCE	25.801	24.139	0	25.038	0	15.539	38.475	62.141	48.064
AGRAR PRO BEČEJ	0	0	0	25.548	28.640	7.281	0	0	0
MATJEVIĆ	10.012.000	0	0	0	0	0	167.272.537	174.223.809	141.900.814

Табела 2.4

ПРОИЗВОЂАЧИ РЕПЕ	SUNOKO (EUR/t)			TE-TO (EUR/t)			HELLENIC (EUR/t)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
POLJOTRADE	43,00	34,00	33,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PKB	44,00	38,00	32,00	44,00	38,00	32,00	0,00	0,00	0,00
NOVO PLUS	34,00	34,00	26,50	0,00	0,00	0,00	39,00	0,00	0,00
LIBELA PRODUKT	40,00	38,00	30,00	0,00	0,00	32,00	0,00	0,00	0,00
KVARK	40,00	34,00	31,00	40,00	34,00	31,00	40,00	34,00	31,00
AGRO-PROMET	42,84	34,00	32,00	42,84	34,00	32,00	0,00	0,00	0,00
AGRONOM	40,00	34,00	32,00	40,00	34,00	32,00	0,00	0,00	0,00
ŽITO DUNAV	48,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
DELTA AGRAR	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ALMEX	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
DTD RIBARSTVO	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
YU DIN COMMERCE	39,00	33,00	0,00	39,00	0,00	28,00	39,00	33,00	28,00
AGRAR PRO BEČEJ	0,00	0,00	0,00	42,00	33,00	32,00	0,00	0,00	0,00
MATJEVIĆ	46,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	46,00	43,00	29,00

Анкетирани произвођачи шећерне репе доставили су Комисији податке о учешћу прихода који су остварили продајом шећерне репе учесницима концентрације у свом укупном приходу, и то за сваког учесника концентрације појединачно у претходне три године. Ови проценти варирају како од произвођача до произвођача, тако и из године у годину. Код највећег броја произвођача репе ово учешће се креће у интервалу од мање од 1% па до 10%, док само код друштва Kvark учешће прихода који је остварен продајом репе учесницима концентрације износи око 80%, с обзиром да репом снабдева оба учесника. Ово показује да највећи добављачи учесника концентрације у великој мери не зависе од производње и продаје репе, односно да приходе генеришу из других активности.

У циљу утврђивања релевантног географског тржишта, Комисији су од стране произвођача шећерне репе достављени подаци о растојању (km) између земљишта на коме се узгаја шећерна репа и шећерана којима се испоручује шећерна репа. На основу достављених података Комисија је утврдила да просечно растојање између земљишта на коме се узгаја шећерна репа и шећерана којима се испоручује шећерна репа износи око 75 km, који податак потврђује исправност става подносиоца Пријаве да није економски исплативо транспортовати репу на дуже релације. Комисија је утврдила да најмање растојање износи 5 km, а највеће 180 km. Осим тога, из података се може закључити да су површине са којих Sunoko откупљује шећерну репу ближе његовим фабрикама, него што је то случај са ТЕ-ТО, из ког, али не и јединог разлога, је и цена коштања шећера у ТЕ-ТО већа него у шећеранама Sunoka. Sunoko је такође у могућности да буде ближе извору снабдевања, јер поседује три фабрике (Врбас, Пећинци и Ковачица).

Комисија је анализирала уговоре о производњи и испоруци шећерне репе који су јој достављени од стране произвођача репе. Увидом у садржај закључених уговора о откупу шећерне репе између произвођача и прерађивача (шећерана), Комисија је констатовала да су они типског карактера. Уговорима о купопродаји или уговорима о пословној сарадњи у области производње и откупа шећерне репе, дефинисани су елементи који се односе на производњу и откуп шећерне репе. Уговори садрже податке о катастарском броју парцела, власништву, укупну уговорену засејану површину под шећерном репом, откупну – продајну цену на бази 16% дигестије (процент сахарозе у репи), начин и рок плаћања, начин обезбеђења репроматеријала и семена, динамику испоруке и начин лагеровања репе, транспортне трошкове, начин утврђивања квалитета (процент шећера) и квантитета (количина). Такође, уговор дефинише могућност корекције цене према унапред утврђеној скали, уколико је процент дигестије репе мањи или већи од базних 16%, као и то да уколико су стране сагласне, могу ревидирати купопродајну цену шећерне репе анексом уговора. Комисија сматра да су наведени уговори таквог карактера да обезбеђују фер пословни однос, економску и правну извесност учесника на релевантном тржишту, односно како произвођача репе с једне стране, тако и шећерана с друге.

Анкетирани произвођачи шећерне репе су у својим одговорима навели да је у претходне три године било промена откупних цена које су инициране од стране шећерана, из разлога великог пада цена шећера на светском тржишту. С обзиром да је шећер меркантилна роба и да његова цена одређује цену репе (а не обрнуто), то су шећеране биле принуђене да траже анексирање уговора, односно редуковање откупних цена, јер у супротном продајна цена шећера не би покрила цену коштања (цена шећерне репе учествује у цени коштања шећера у просеку са око 50%).

Већински став анкетираних произвођача шећерне репе у вези питања у којој мери могу да утичу на висину откупних цена шећерне репе и питања у којој мери могу да утичу на рокове плаћања, контролу квалитета, и друге битне услове уговора са шећеранама, је да произвођачи репе имају мало или нимало могућности да утичу на наведене елементе уговора, али да увек имају могућност да се орјентишу на производњу неке друге културе. Шећеране сваке године пре почетка кампање достављају предлог уговора са површинама коју би уговорили са произвођачем и јединачном ценом. Произвођач на основу својих процена и планова везаних за све битне елементе уговора, планира производњу. Такође, највећи број анкетираних произвођача репе је оценио да не постоји могућност проналажења алтернативних купаца шећерне репе у случају непоштовања уговорних одредби од стране шећерана, с обзиром да репа не може дуго да се лагерије и исплативо транспортује ван радијуса од око 70 km од шећеране, како је Комисија и дефинисала релевантно географско тржиште на тржишту откупа шећерне репе.

Контролу квалитета шећерне репе (степен дигестије и нечистоће) произвођачи шећерне репе оцењују различито. Један број произвођача сматра да је транспарентна и професионална, док одређени број произвођача сматра да би требало да постоји независна лабораторија која би вршила оцену квалитета репе, а не да исту врши шећерана, која „закида“ на дигестији.

На питање Комисије: у случају да шећерана са којом сарађујете смањи откупне цене шећерне репе за 5-10%, да ли би: а) наставили да продајете шећерну репу истој шећерани, б) наставили да продајете шећерну репу некој другој шећерани, ц) престали да производите шећерну репу, одговори анкетираних произвођача репе своде се на њихов економски интерес и да одлука зависи од више фактора, а пре свих од цене других пољопривредних култура.

У вези питања Комисије произвођачима репе, да ли сматрају да би преузимање контроле над Фабриком шећера ТЕ-ТО а.д. Сента од стране друштва Sunoko д.о.о. Нови Сад, могло утицати на њихов положај и на који начин, највећи број произвођача је става да спровођење концентрације неће утицати на њихов положај, док један број види позитиван утицај на свој положај, док неки сматрају да ће трансакција имати негативан утицај на положај друштва. Комисија је овакве, или суштински сличне одговоре, добила од истих произвођача на питање да ли произвођачи шећерне репе могу имати користи од спровођења концентрације и на питање да ли потрошачи шећера могу имати користи од спровођења концентрације.

Скоро сви наведени произвођачи репе (осим једног) су оценили досадашње тржишно понашање учесника концентрације као фер, професионално и коректно. У овој оцени предњаче добављачи Sunoka који наводе да Sunoko испуњава уговорне обавезе у целости и у року.

Комисија је током поступка упутила закључак једином конкуренту учесницима у концентрацији на тржишту откупа шећерне репе - шећеранама АД Фабрика шећера Црвенка у Црвенки и АД Фабрика шећера Шајкашка – Жабал, које су под контролом Hellenic-a. Комисија је на основу добијених података утврдила да се заједнички тржишни удео ових шећерана на тржишту откупа шећерне репе креће у интервалу од око 25% до 30% (зависно од године посматрања), Sunoka око 50% и ТЕ-ТО од око 20% до 25% (зависно од године посматрања). Обе шећеране под контролом Hellenic-a су на основу закључка Комисије доставиле идентичне одговоре и ставове које се односе на њихову процену предметне концентрације. Као могуће последице спровођења предметне концентрације, оба друштва наводе [...].

Анализом достављених података и информација од стране анкетираних произвођача репе и откупљивача репе (шећерана), као и јавно доступних података, Комисија је утврдила следеће чињенично стање на тржишту откупа шећерне репе. На страни производње/понуде репе налази се велики број учесника који нису изразили забринутост (бар не већински) у односу на могуће негативне ефекте ове концентрације. Они увек имају могућност да пређу на производњу других пољопривредних култура. Наиме, уколико алтернативне пољопривредне културе имају бољу цену од шећерне репе, произвођачи ће се увек определити за ону културу која је исплативија за узгој. На евентуални притисак од стране купаца/шећерана на произвођаче/добављаче, произвођачи би одговорили смањењем или престанком производње репе, на који начин шећеране не би могле да упосле капацитете. Тренутно, на страни тражње/откупа шећерне репе у Србији постоје три учесника са следећим тржишним уделима: Sunoko око 150-60%, ТЕ-ТО од око 120-30% до 120-30% (зависно од године посматрања) и Hellenic од око 120-30% до 120-30% (зависно од године посматрања). Након спровођења концентрације тржишна структура би се изменила у асиметрични дуопсон у коме би Sunoko имао тржишни удео од око 170%-80%, а шећеране Црвенка и Шајкашка заједнички око 120-30%. Како је Комисија релевантно географско тржиште откупа шећерне репе дефинисала у радијусу од око 70 km од шећеране, то се може закључити да је шећерана ТЕ-ТО тренутно (пре концентрације) конкурент шећеранама Црвенка и Шајкашка, с обзиром на њену удаљеност од истих - 60 km и 70 km. Одређена забринутост Комисије лежи у чињеници да би Sunoko, услед јачања своје позиције на тржишту откупа репе могао да „стимулише“ највеће произвођаче шећерне репе, вишом откупном ценом. На тај начин би Sunoko „преузео“ досадашње добављаче шећерана Црвенка и Шајкашка, чиме би набавка сировина за ово друштво постала тежа и скупља, услед повећаних трошкова транспорта, јер би се базирала на откупу шећерне репе са удаљенијих парцела. На основу достављених података Комисија констатује да Sunoko није предузимао наведене активности, иако је на тржишту откупа шећерне репе и тренутно доминантан и конкурише шећеранама Црвенка и Шајкашка (преко шећерана у Врбасу, Ковачици и Пећинцима), као и шећерани ТЕ-ТО. Осим тога обе шећеране, Црвенка и Шајкашка, наводе да је понашање учесника концентрације [...].

Релевантно тржиште прераде шећерне репе, односно тржиште производње шећера који се добија прерадом шећерне репе и оцена ефеката

Како је претходно наведено, подносилац Пријаве је за потребе дефинисања релевантног/релевантних тржишта производа/услуга предложио тржиште производње и трговине на велико шећером који се добија прерадом шећерне репе. У односу на тржишта производње и трговине на велико, подносилац сматра да су производња и трговина на велико уско повезани сегменти једног истог тржишта, која не би требало раздвајати и посебно посматрати. Учесници ове концентрације не производе шећер за своје потребе, већ за продају на тржишту, односно све количине шећера које произведу продају на велико. У прилог овом ставу, подносилац наводи да је Комисија у десетинама предмета, увек када је један од учесника у концентрацији активан на тржишту производње (барем у Србији, као што је овде случај), посматрала тржиште производње и трговине на велико као јединствено тржиште.

Процењујући могуће ефекте спровођења предметне концентрације на тржишту Републике Србије, Комисија није прихватила предлог релевантног тржишта производа/услуга од стране подносиоца Пријаве - тржиште производње и трговине на велико шећером који се добија прерадом шећерне репе. Комисија сматра да је нужно одвојено посматрати тржиште производње од тржишта велепродаје шећера, јер хипотетички, један учесник на тржишту Србије може имати удео у производњи од 100%, а удео у продаји у Србији 0%, уколико претпоставимо да целокупну произведену количину извози. И супротно, хипотетички, један учесник на тржишту у Србији може имати релативно мали тржишни удео у производњи, а да његов тржишни удео у продаји у Србији буде вишеструко већи под условом да његови конкуренти највећи део своје производње у Србији пласирају на иностржишту. Зато је Комисија као посебно релевантно тржиште дефинисала тржиште прераде шећерне репе, са географском димензијом која обухвата територију Републике Србије (свих пет активних шећерана налази се у Војводини), односно тржиште производње шећера у Србији. Тржиште производње шећера који се добија прерадом шећерне репе у Републици Србији, има обележја олигополског тржишта. Реч је о тржишту високог степена концентрисаности на коме су присутна три учесника, од којих су два учесници концентрације, и трећи Hellenic који је контролор две шећеране у Републици Србији - у Црвенки и Жабљу.

Комисија је од сва три произвођача шећера у Републици Србији прибавила и податке о њиховим номиналним производним капацитетима. Ради се наиме о теоријски - потенцијално максимално могућој преради шећерне репе која је приказана у табели 3.1.

Табела 3.1

ДРУШТВО	ШЕЋЕРАНА	ИНСТАЛИСАНИ КАПАЦИТЕТ ДНЕВНЕ ПЕРАДЕ РЕПЕ (t/дан)	БРОЈ ДАНА РЕЗАЊА	КАПАЦИТЕТ ПЕРАДЕ РЕПЕ (t)	УЧЕШЋЕ (%) У СРБИЈИ	УЧЕШЋЕ (%) У СРБИЈИ	УЧЕШЋЕ (%) НАКОН КОНЦЕНТРАЦИЈЕ
SUNOKO	КОВАЧИЦА	[...]	120	[...]	/10-20/	/50-60/	/70-80/
	ПЕЋИНИЦИ	[...]	120	[...]	/10-20/		
	ВРБАС	[...]	120	[...]	/10-20/		
	УКУПНО	[...]	120	[...]	/50-60/		
ТЕ-ТО	ТЕ ТО	[...]	120	[...]	/20-30/	/20-30/	
HELLENIC	ЦРВЕНКА	[...]	120	[...]	/10-20/	/20-30/	/20-30/
	ШАЈКАШКА	[...]	120	[...]	/10-20/		
	УКУПНО	[...]	120	[...]	/20-30/		
УКУПНО		[...]	120	[...]	100,00	100,00	100,00

Збирни номинални производни капацитет свих активних шећерана у Републици Србији износи [...] тона резане репе на дан. Шећеране у саставу подносиоца Пријаве, према овом критеријуму, са укупним номиналним прерађивачким капацитетима од [...] тона на дан, учествују у укупним капацитетима са око /50-60/ %. Шећеране у саставу Hellenic групе у укупним производним капацитетима, учествују са око /20-30/ %, односно [...] тона резане репе на дан, док ТЕ-ТО Сента са капацитетом од [...] тона резане репе на дан, бележи тржишно учешће од око /20-30/ %. Производни капацитети, заједно са другим факторима (пре свега расположива количина шећерне репе, дужина прерађивачке кампање изражена бројем дана, дигестија, проценат нечистоћа), у највећој мери опредељују произведене количине шећера. Подносилац Пријаве је доставио податке о укупном капацитету за производњу шећера у Републици Србији и податке о производном капацитету сваког учесника на тржишту појединачно. Укупан капацитет производње шећера који се добија прерадом шећерне репе у Републици Србији износи 816.420 t шећера годишње. Капацитет друштва Sunoko износи [...] t шећера годишње (око /50-60%/ од укупног производног капацитета у Србији), ТЕ-ТО [...] t шећера годишње (око /20-30%/ од укупног производног капацитета у Србији) и Hellenic-ов [...] t шећера годишње (око /20-30%/ од укупног производног капацитета у Србији). Након спровођења концентрације, Sunoko би поседовао око /70-80%/ капацитета за производњу шећера у Републици Србији. Учешће сваког од њих по годинама износи: Sunoko /50-60%/ - /50-60%/ - /50-60%/, ТЕ-ТО /20-30%/ - /10-20%/ - /20-30%/ и Hellenic око /20-30%/ - /20-30%/ - /20-30%/.

Табела 3.2

ДРУШТВО	ШЕЋЕРАНА	КОЛИЧИНА ПРОИЗВЕДЕНОГ ШЕЋЕРА ПО ШЕЋЕРАНАМА (t)			УЧЕШЋЕ (%) ПРОИЗВЕДЕНОГ ШЕЋЕРА ПО ШЕЋЕРАНАМА			УЧЕШЋЕ (%) ПРОИЗВЕДЕНОГ ШЕЋЕРА ПО ДРУШТВИМА		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
SUNOKO	КОВАЧИЦА	[...]	[...]	[...]	/10-20/	/10-20/	/5-10/	/50-60/	/50-60/	/50-60/
	ПЕЋИНИЦИ	[...]	[...]	[...]	/10-20/	/10-20/	/10-20/			
	ВРБАС	[...]	[...]	[...]	/20-30/	/20-30/	/30-40/			
	УКУПНО	[...]	[...]	[...]	/50-60/	/50-60/	/50-60/			
ТЕ-ТО	ТЕ ТО	[...]	[...]	[...]	/20-30/	/10-20/	/20-30/	/20-30/	/10-20/	/20-30/
HELLENIC	ЦРВЕНКА	[...]	[...]	[...]	/10-20/	/10-20/	/20-30/	/20-30/	/20-30/	/20-30/
	ШАЈКАШКА	[...]	[...]	[...]	/10-20/	/10-20/	0,00			
	УКУПНО	[...]	[...]	[...]	/20-30/	/20-30/	/20-30/			
УКУПНО		[...]	[...]	[...]	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Комисија је утврдила да пре спровођења концентрације вредност Херфиндал Хиршмановог индекса (*Herfindahl-Hirschman Index*, у даљем тексту: НН) износи око 3800. НН представља један од основних показатеља степена концентрисаности тржишта, чији је значај у томе што обухвата све конкуренте на тржишту, као и њихове тржишне уделе, тако да је први показатељ потенцијалних конкурентских притисака након концентрације. НН се сматра поузданим показатељем тржишне снаге, јер даје пропорционално већи значај тржишном учешћу великих „играча“ на тржишту. Комисија је рачунала и промену НН (делта), јер се она сматра корисним показатељем промене конкурентских притисака услед реализовања концентрације. Што је већи број учесника на тржишту, мања је могућност да ће концентрација нарушити конкуренцију, тако да већу опасност представљају концентрације које се реализују на високо концентрисаном тржишту, него оне које се реализују на ниско концентрисаном тржишту.

Након реализације предметне концентрације, односно стицањем контроле од стране Sunoka над ТЕ-ТО, променила би се структура тржишта у Републици Србији - из олигопола у асиметрични дуопол. Sunoko и ТЕ-ТО даље би пословали као један учесник на тржишту, док би њихов једини конкурент биле шећеране у Црвенки и Жабљу у власништву грчког Hellenic-a. Ово значи да би након преузимања контроле над друштвом ТЕ-ТО од стране Sunoka, удео Sunoka на тржишту производње шећера у Републици Србији износио од 70-75%, а удео јединог конкурента остао би непромењен у односу на удео какав ово друштво има пре спровођења концентрације, односно око 25-30%. НН би након концентрације износио око 5800, а износ промене (делте) НН износио би око 2000. Према досадашњој пракси Комисије и пракси која постоји у праву конкуренције ЕУ, сматра се да хоризонтална концентрација не представља опасност за конкуренцију и да се може сматрати да концентрација вероватно неће нарушити конкуренцију, ако је вредност НН након концентрације између 1000 и 2000, а његова промена (делта), нижа од 250. Према овом показатељу, тржиште производње шећера који се добија прерадом шећерне репе у Републици Србији, може се оценити као високо концентрисано, јер НН пре

спровођења концентрације износи око 3800, а након концентрације око 5800. Такође је утврђено да је промена ННІ (делта) око 2000, што оправдава забринутост за последичне ефекте спровођења предметне концентрације.

Комисија је од сва три учесника на тржишту производње шећера у Републици Србији затражила и податке о степену искоришћености капацитета у претходне три године, за сваку шећерану појединачно (табела 3.3).

Табела 3.3

ДРУШТВО	ШЕЋЕРАНА	СТЕПЕН ИСКОРИШЋЕНОСТИ ПРОИЗВОДНОГ КАПАЦИТЕТА (%)		
		2013	2014	2015
SUNOKO	КОВАЧИЦА	[...]	[...]	[...]
	ПЕЋИНИЦИ	[...]	[...]	[...]
	ВРБАС	[...]	[...]	[...]
	УКУПНО	[...]	[...]	[...]
ТЕ-ТО	ТЕ ТО	[...]	[...]	[...]
HELLENIC	ЦРВЕНКА	[...]	[...]	[...]
	ШАЈКАШКА	[...]	[...]	0

Подаци из табеле говоре о релативно високом степену искоришћености капацитета свих шећерана у 2013. и 2014. години (осим шећеране у Ковачици). Велики пад степена искоришћености капацитета у свим шећеранама уочава се у 2015. години, што је последица недостатка шећерне репе, односно ниске цене шећера на инотржишту. Шећерана Шајкашка из Жабља у истој години није ни радила. Пољопривредни произвођачи нису били стимулирани да сеју репу због ниских откупних цена. Овој чињеници треба додати и то да држава не субвенционише производњу шећерне репе, док на тржишту ЕУ постоје директни подстицаји за производњу шећерне репе. Из достављених података од стране подносиоца, може се видети да је просечна планирана директна субвенција за шећерну репу у земљама ЕУ преко 350 ЕУР/т, док тачан износ директне субвенције зависи од укупно засејане површине под шећерном репом.

Комисија је од учесника на тржишту производње шећера затражила и податке о цени коштања и структури цене коштања шећера у претходне три године, који су приказани у табели 3.4.

Табела 3.4

ДРУШТВО	ЦЕНА КОШТАЊА РЕПЕ 2013 (EUR/t)	ЦЕНА КОШТАЊА РЕПЕ 2014 (EUR/t)	ЦЕНА КОШТАЊА РЕПЕ 2015 (EUR/t)
SUNOKO	[...]	[...]	[...]
TE-TO	[...]	[...]	[...]
HELLENIC	C [...] - Š [...]	C [...] - Š [...]	C [...] - Š [...]

* С-шећерана Црвенка Š-шећарана Шајкашка

Табела 3.4 показује евидентне разлике у цени коштања учесника у производњи шећера. Најмању цену коштања у посматраном периоду има подносилац Пријаве, захваљујући улагањима у технолошки процес, уштедама енергената и стабилном сопственом производњом репе. Из разлога најниже цене коштања шећера, у структури цене коштања Sunока, шећерна репа учествује са не мање од [...]%, што није случај код друга два учесника, иако су откупне цене репе на истом или сличном нивоу које плаћа Sunоко својим добављачима.

Спровођење концентрације омогућило би подносиоцу Пријаве да увећа своје производне капацитете за око [...] процентних поена, као потенцијал за већу производњу шећера. Међутим, инсталирани капацитети не подразумевају нужно да ће Sunоко и за толико повећати производњу шећера. Комисија је утврдила да производња шећера зависи од читавог низа фактора. Пре свега, шећер је берзанска роба и његова цена условљена је односом понуде и тражње. Такође, на цену шећера у великој мери утичу климатски фактори (уколико су климатски услови повољни, производња шећерне трске и шећерне репе је већа, што резултира нижом ценом шећера). Из ових разлога, постоје значајне флукуације цена шећера између појединих календарских година. Комисија је утврдила и значајне осцилације у цени шећера у току једне године (сезонске варијације), односно да је цена шећера најнижа почетком године (јануар – фебруар) по завршетку прерађивачке кампање а уочи почетка сетве, док максимум достиже у периоду непосредно пред почетак кампање прераде шећерне репе (август – септембар). Ово из разлога што је управо у моменту завршетка кампање, односно почетком календарске године, понуда шећера највећа.

Релевантно тржиште велепродаје шећера који се добија прерадом шећерне репе и оцена ефеката

Коначно, Комисија је као релевантно тржиште дефинисала и тржиште велепродаје шећера који се добија прерадом шећерне репе, на релевантном географском тржишту територије Републике Србије, сходно чл. 6. у вези чл. 2. Закона. У оквиру овог аспекта релевантног тржишта, Комисија је дефинисала и анализирали и уже одређена релевантна тржишта. Велепродаја шећера је анализирана кроз продају шећера у Србији и извозу (домаће тржиште, тржиште ЕУ и тржиште земаља потписница СЕФТА споразума). Као друго уже

релевантно тржиште производа/услуга у оквиру тржишта велепродаје шећера у Србији, Комисија је одредила и анализирила два релевантна тржишта производа/услуга. Прво од њих јесте тржиште велепродаје шећера намењеног даљој индустријској преради, док је као друго уже дефинисано релевантно тржиште у оквиру трговинске активности, одређено тржиште велепродаје шећера намењеног даљој продаји.

Сва три друштва која су активна у производњи шећера у Републици Србији, доставила су Комисији податке о продатој количини шећера у Републици Србији у претходне три године (табела 4.1).

Табела 4.1

ДРУШТВО	ОБИМ ПРОДАЈЕ (t) - СРБИЈА			% У ПРОДАЈИ - СРБИЈА		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
SUNOKO	[...]	[...]	[...]	/50-60/	/50-60/	/50-60/
TE-TO	[...]	[...]	[...]	/20-30/	/10-20/	/10-20/
HELLENIC	[...]	[...]	[...]	/20-30/	/30-40/	/30-40/
УКУПНО	[...]	[...]	[...]	100	100	100

Да би утврдила укупну вредност тржишта шећера у Републици Србији, а самим тим и тржишни удео учесника на тржишту велепродаје шећера у Србији, Комисија се обратила Управи царина ради достављања података (укупна количина, вредност, списак увозника и држава увоза) везаних за увоз шећера у претходне три године за сва наименовања под тарифном ознаком 1701. Према овим подацима у 2013. години увезено је робе под тарифном ознаком 1701 у количини од 1.842 t (од чега из Руске Федерације 1520 t), у 2014. години 428 t и у 2015. години 430 t. Комисија закључује да увезене количине не могу значајније утицати на приказану тржишну снагу Sunoka, TE-TO-а и Hellenic-а, како је приказано у табели 4.1. те стога закључује да се заједнички тржишни удео учесника концентрације у продаји шећера у Србији кретао од /70-80/ % (од чега Sunoku припада /50-60/ %) у 2013. години, /70-80/ % (од чега Sunoku припада /50-60/ %) у 2014. години и око /60-70/ % (од чега Sunoku припада /50-60/ %) у 2015. години. Такође се може закључити да удели наведених учесника у продаји шећера у Србији, кореспондирају и њиховом уделу када се посматрају њихови инсталисани капацитети за прераду шећерне репе у Србији. Комисија је посебно анализирила разлоге због чега је у релевантном временском периоду био маргиналан увоз шећера, односно због чега сва три друштва нису била изложена притиску увозног шећера. Као прво, увоз шећера је ограничен административним баријерама. Ту се првенствено мисли на царински режим увоза. За увоз шећера са тржишта ЕУ, прописана царинска стопа износи 20%. Осим царинских дажбина, потенцијални увозници шећера су обавезни да плате и прелевман, који се обрачунава по килограму увезеног шећера, а који износи 12 динара по килограму. Код увоза шећера са простора земаља потписница СЕФТА споразума, нису прописане увозне царинске стопе већ само плаћање прелевмана у износу од 16 динара по килограму. Као друго, цене по којима се шећер продавао у Србији у посматраном периоду биле су уравнотежене са ценама шећера ван Србије, те стога није постојао интерес за увозом шећера, јер би такав

шећер био скупљи од онога који се продаје у Србији, о чему ће у даљем тексту бити више речи.

Сва три друштва која су активна у производњи шећера у Републици Србији, доставила су Комисији податке како о продатој количини шећера на тржишту ЕУ у претходне три године (табела 4.2), тако и на СЕФТА тржишту (табела 4.3).

Табела 4.2

ДРУШТВО	ОБИМ ПРОДАЈЕ (t) - ЕУ			% У ПРОДАЈИ - ЕУ		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
SUNOKO	[...]	[...]	[...]	/50-60/	/50-60/	/50-60/
ТЕ-ТО	[...]	[...]	[...]	/10-20/	/20-30/	/10-20/
HELLENIC	[...]	[...]	[...]	/30-40/	/20-30/	/30-40/
УКУПНО	[...]	[...]	[...]	100	100	100

Табела 4.3

ДРУШТВО	ОБИМ ПРОДАЈЕ (t) - СЕФТА			% У ПРОДАЈИ - СЕФТА		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
SUNOKO	[...]	[...]	[...]	/10-20/	/20-30/	/10-20/
ТЕ-ТО	[...]	[...]	[...]	/80-90/	/30-40/	/40-50/
HELLENIC	[...]	[...]	[...]	/0-5/	/40-50/	/30-40/
УКУПНО	[...]	[...]	[...]	100	100	100

Република Србија располаже са максималном квотом бесцаринског извоза шећера на тржиште ЕУ од 181.000 тона. О учешћу појединих произвођача шећера у овако одобреној квоти извоза шећера на тржиште ЕУ, одлучује Комисија за издавање дозвола за извоз шећера у земље ЕУ, на тај начин што додељује количине за извоз сразмерно учешћу појединих произвођача у укупној произведеној количини шећера у претходне две маркетиншке године у Републици Србији. За разлику од тржишта ЕУ, извоз шећера на тржиште земаља СЕФТА споразума није количински ограничен. Преузимањем производне квоте ТЕ-ТО од око /20-30/%, удео Sunока у извозу шећера на тржиште ЕУ након концентрације износио би око /70-80/%.

Комисији су достављени подаци од стране учесника у концентрацији и шећерана у власништву Hellenic-a, о томе колики проценат тражње за шећером који производе, опредељују потребе индустријских потрошача (кондитора, произвођача сокова, итд.), а колики проценат опредељују финални потрошачи, који укључују све канале продаје (табела 4.4).

Табела 4.4

ДРУШТВО	ТРАЖЊА У СРБИЈИ	2013		2014		2015	
		ПРОДАЈА (t)	УЧЕШЋЕ	ПРОДАЈА (t)	УЧЕШЋЕ	ПРОДАЈА (t)	УЧЕШЋЕ
SUNOKO	ИНД. КУПЦИ	[...]	/30-40/	[...]	/10-20/	[...]	/30-40/
	ТРГОВИНА	[...]	/60-70/	[...]	/80-90/	[...]	/70-80/
	УКУПНО	[...]	100	[...]	100	[...]	100
TE-TO	ИНД. КУПЦИ	[...]	/40-50/	[...]	/40-50/	[...]	/50-60/
	ТРГОВИНА	[...]	/50-60/	[...]	/50-60/	[...]	/40-50/
	УКУПНО	[...]	100	[...]	100	[...]	100
HELLENIC	ИНД. КУПЦИ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	ТРГОВИНА	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	УКУПНО	[...]	100	[...]	100	[...]	100

Подаци из табеле показују да је Sunoko у 2013. години имао удео од /50-60%/ у укупној продаји шећера индустријским потрошачима у односу на укупну продају шећера индустријским потрошачима у Србији ([...]t), TE-TO /30-40/% а Hellenic /10-20/%. У 2014. години овај проценат за Sunoko износи /50-60/%, за TE-TO /30-40/% и за Hellenic /10-20/%. У 2015. години подаци су следећи: Sunoko /50-60/%, TE-TO /20-30/% и Hellenic /10-20/%. Заједнички удео учесника концентрације у посматраном периоду по годинама креће се у интервалу од 70 % - 80 %.

Што се тиче учешћа друштава Sunoko, TE-TO и Hellenic-а на тржишту продаје шећера велепродаји и малопродаји у Србији, односно шећера који није намењен индустријској потрошњи, утврђени су следећи показатељи: у 2013. години Sunoko /50-60/%, TE-TO /10-20/% и Hellenic /30-40/%, у 2014. години Sunoko /50-60/%, TE-TO /5-10/% и Hellenic /30-40/% и у 2015. години Sunoko /50-60/%, TE-TO /5-10/% и Hellenic /30-40/%. Заједнички удео учесника концентрације на овом тржишту продаје шећера у посматраном периоду креће се у распону од 60% до 70%.

У циљу испитивања и процене ефеката на тржишту продаје шећера индустријским потрошачима у Републици Србији, Комисија је упутила закључке којим је затражила одређене податке и информације од следећих друштва: 12 индустријских купаца, међу којима је 9 кондитора (Бамби, Nestle, Jaffa, Фриком, Парафинка, Соко Штарк, Swisslion, Dr. Oetker и Пионир) и 3 произвођача безалкохолних пића (A&P – PepsiCo, Coca Cola и Nectar). Од анкетираних 12 купаца, њих 10 купује шећер од макар једног учесника у концентрацији, док се преостала 2 купца (Фриком и Парафинка, а Пионир само у 2015. години) шећером снабдевају из других извора. Купци су таргетирани на основу података које је Комисији доставио подносилац, а који су наведени као највећи купци учесника концентрације. Достављеним закључком од индустријских потрошача шећера затражено је да доставе:

1. податке о количини (t) и вредности (EUR) набавке шећера добијеног прерадом

- шећерне репе;
2. податке о добављачима, количини (t) и вредности (EUR), за сваког добављача појединачно (доставити копије уговора);
 3. просечну набавну цену шећера (EUR/t), на паритету EXW, за сваког добављача појединачно;
 4. образложе узроке евентуалних промена набавних цена шећера у претходне три године;
 5. учешће вредности набавке шећера у укупној вредности набавки (укупно и за сваког добављача шећера појединачно);
 6. просечно учешће шећера у структури цене коштања пондерисаног производног асортимана;
 7. одговоре да ли у производњи користите заслађиваче добијене прерадом скроба (глукозни и фруктозни сируп, и др.);
 8. у којој мери/проценту су наведени заслађивачи супститут (ценовно, количински и нутритивно) у производњи, за шећер добијен прерадом шећерне репе;
 9. у којој мери/проценту су наведени заслађивачи комплемент/додатак шећеру (ценовно, количински и нутритивно) у производњи;
 10. наведу изворе набавке заслађивача;
 11. у којој мери/проценту је шећер добијен прерадом шећерне трске супститут (ценовно, количински и нутритивно) у производњи, за шећер добијен прерадом од шећерне репе;
 12. да ли друштво може да утиче на висину набавне цене шећера, на рокове плаћања и друге битне услове уговора са шећеранама;
 13. ако је друштво Sunoko д.о.о. Нови Сад и/или Фабрика шећера ТЕ-ТО а.д. Сента добављач друштва, да оцене њихову ценовну и рабатну политику у односу на друштво;
 14. на који начин цена шећера утиче на конкурентску позицију друштва на тржишту Србије и инотржиштима;
 15. податке о количини (t) и вредности оствареног извоза (EUR);
 16. оцене могућност проналажења алтернативних добављача шећера у случају непоштовања уговорних одредби (нарочито цене) од стране шећерана;
 17. да ли сматрају да би преузимање контроле над Фабриком шећера ТЕ-ТО а.д. Сента од стране друштва Sunoko д.о.о. Нови Сад, могло утицати на њихову ценовну и рабатну политику у односу на друштво или би могло утицати на други начин, и на који;
 18. оцене досадашње тржишно понашање учесника концентрације - друштва Sunoko д.о.о. Нови Сад и Фабрике шећера ТЕ-ТО а.д. Сента у односу на индустријске купце;
 19. да ли индустријски купци шећера могу имати користи од спровођења концентрације, и да образложе став;
 20. процене утицај либерализације тржишта шећера у ЕУ (укидање производних квота од 2017. године) на тржиште шећера у Србији.
 21. у случају да шећерана од које друштво набавља шећер повећа продајну цену шећера за 5-10%, да ли би: а) наставили да купују шећер од исте шећеране, б) куповали шећер од друге шећеране в) увозили шећер г) као инпут у производњи

уместо шећера, користили високофруктозне сирупе као одговарајући супститут шећеру.

Највећи купци шећера међу индустријским купцима обухваћеним узорком су Coca Cola и Swisslion, док најмање купују Парафинка, Dr. Oetker, Фриком и Nestle. Збирно посматрано, 12 индустријских купаца обухваћених узорком набавило је 13% више шећера у 2015. години у односу на 2013. годину, али је због пада цене шећера вредност набавке у истом периоду смањена за 22%.

У 2013. години Sunoko је био појединачно највећи добављач шећера за индустријске купце обухваћене узорком и у укупној набавци шећера тих купаца учествовао је са 150-60%. Удео ТЕ-ТО као другог највећег добављача у укупној набавци шећера индустријских купаца износио је 120-30%, те се може закључити да су учесници у концентрацији у 2013. години подмирили укупно 180-90% потреба за набавком шећера од стране индустријских купаца обухваћених узорком. Шећеране у саставу Hellenic-a (Црвенка и Шајкашка) учествовале су у укупној набавци шећера индустријских купаца са 15-10%, док су остали добављачи шећера чинили 110-20% укупне набавке шећера тих купаца.

У 2014. години Sunoko и даље остаје највећи добављач шећера за индустријске купце обухваћене узорком, али се количина набавке од овог добављача преполовила, те је његов удео у укупној набавци индустријских купаца износио 120-30%. ТЕ-ТО као други највећи добављач незнатно смањује испоручене количине индустријским купцима (за 1%) и задржава удео из 2013. године (120-30%), те се може закључити да су учесници у концентрацији у 2014. години подмирили укупно 150-60% потреба за набавком шећера од стране индустријских купаца обухваћених узорком. Шећеране у саставу Hellenic-a (Црвенка и Шајкашка) су повећале испоручене количине индустријским купцима са 15-10% у 2013. години на 110-20% у 2014. години, док су остали добављачи шећера чинили 29% укупне набавке шећера тих купаца.

У 2015. години Sunoko повећава испоручене количине индустријским купцима обухваћеним узорком у односу на 2014. годину за 150-60% и његов удео у укупној набавци индустријских купаца сада износи 130-40%. ТЕ-ТО Сента као други највећи добављач повећава испоручене количине за 110-20%, у складу са укупним трендом повећања набавке шећера од стране индустријских купаца у тој години тако да његов удео остаје готово непромењен у односу на 2014. годину и износи 120-30%, те се може закључити да су учесници у концентрацији у 2015. години подмирили укупно 160-70% потреба за набавком шећера од стране индустријских купаца обухваћених узорком. Једна шећерана у саставу Hellenic Sugar (Црвенка) је дуго повећала испоручене количине индустријским купцима, док је друга (Шајкашка) исте смањила за чак 74%, те је збирни удео ових шећерана у укупној набавци шећера индустријских купаца износио 20%, док су остали добављачи шећера чинили 116% укупне набавке шећера тих купаца.

У 2013. години, две трећине индустријских купаца обухваћених узорком (8 од 12) се шећером снабдевало или искључиво од учесника у концентрацији (4 купца) или је набавка од учесника у концентрацији чинила преко 90% укупне набавке шећера (4 купца). Код

преостала два купаца која су се снабдевала од учесника у концентрацији, та набавка је чинила преко 50% укупне набавке шећера. Sunoko је био највећи добављач шећера код 6 купаца, а ТЕ-ТО код 4 купаца. Шест купаца се шећером снабдевало од оба учесника у концентрацији, док су се преостала 4 купаца снабдевала само од једног учесника у концентрацији и то 3 од Sunoko и један од ТЕ-ТО.

У 2014. години приметан је пад удела учесника у концентрацији у укупној набавци шећера код посматраних индустријских купаца. Свега 3 купаца су се искључиво снабдевала шећером од учесника у концентрацији, код једног купца та набавка је чинила преко 90% укупне набавке, док код осталих 6 купаца удео набавке од учесника у концентрацији није прелазео 50%. Sunoko је био највећи добављач шећера код 2 купаца, а ТЕ-ТО код 3 купаца. Шест купаца се шећером снабдевало од оба учесника у концентрацији, док су се 3 купаца снабдевала само од једног учесника у концентрацији и то 2 од Sunoko и један од ТЕ-ТО. Jaffa није приказала набавку шећера у 2014. години.

У 2015. години ситуација се поново мења у корист учесника у концентрацији, када се половина индустријских купаца обухваћених узорком (6 од 12) шећером снабдевала или искључиво од учесника у концентрацији (4 купца) или је набавка од учесника у концентрацији чинила преко 90% укупне набавке шећера (2 купца). Sunoko је био највећи добављач шећера код 5 купаца, а ТЕ-ТО код 3 купаца. Шест купаца се шећером снабдевало од оба учесника у концентрацији, док су се преостала 4 купаца снабдевала само од једног учесника у концентрацији и то 3 од Sunoko и један од ТЕ-ТО. Један од анкетираних учесника није набављао шећер од учесника у концентрацији у 2015. години.

Код купаца који су приказали иностране добављаче као изворе набавке шећера, може се приметити да су просечне набавне цене за набавку из увоза у посматраном периоду и до /30-40/% више од набавних цена домаћих добављача.

Као узрок промена (пада) набавних цена шећера у протекле три године индустријски купци првенствено наводе кретање цена шећера од шећерне репе на тржишту Европске уније, односно на светској берзи, које су крајем 2014. године и почетком 2015. године достигле историјски минимум. Од осталих узрока наводи се квалитет и добар род засејане шећерне репе, као и значајне прелазне залихе шећера на крају 2013. године (услед смањења извоза и квота које износе 181.000 тона за ЕУ), а уз релативно стабилну потражњу у посматраном периоду. Као следећи разлог пада цена шећера наведен је и тај што је у истом периоду Sunoko инсталирао погон за прераду меласе из кога се додатно сваке године добија око [...] тона белог кристал шећера, док је с друге стране Hellenic имао финансијских потешкоћа па је шећер продавао испод цене која је у том тренутку била "тржишна", што је приморало и остале произвођаче да редукују цене.

Удео вредности набавке шећера у укупној вредности набавки се разликује између индустријских купаца, с тим што код већине има опадајући тренд у протекле три године. Највећи удео набавке шећера у укупној вредности набавки приказали су Swisslion и Jaffa, код којих шећер учествује у укупној набавци са 30-35% (Swisslion), односно са 20-38% (Jaffa), уз тенденцију смањења удела код оба посматрана купца. Убедљиво најмањи удео

набавки шећера у укупној вредности набавки приказао је Nestle (око 3%, ако се узме у обзир само набавка сировина и амбалаже, односно мање од 1% уколико се узме у обзир и набавка готових производа), док се код осталих купаца овај удео углавном креће у распону од 10-15%. Nectar је изјавио да учешће вредности набавке шећера у укупној вредности набавке зависи од услова на тржишту у току године и креће се у распону од [...] % до [...] % укупне вредности набавке. Просечан удео вредности набавке шећера у укупној вредности набавки за све посматране купце (без Nectara, [...]) износио је 16,5% у 2015. години, 13,4% у 2014. години и 13,8% у 2015. години.

У табели 4.5 дат је приказ процентуалног учешћа вредности укупне набавке шећера у укупној вредности набавки купаца који су обухваћени узорком.

Табела 4.5

ИНДУСТРИЈСКИ ПОТРОШАЧ / КУПАЦ ШЕЋЕРА	2013	2014	2015
Bambi	[...]	[...]	[...]
Jaffa	37,93		20,03
Soko Štark	[...]	[...]	[...]
Swisslion	35,00	32,55	30,00
Coca Cola	[...]	[...]	[...]
Dr. Oetker	18,10	15,60	12,50
Nestle	3,00	3,00	3,00
A&P (PepsiCo)	16,97	16,98	15,10
Pionir	15,00	15,00	15,00
Frikom	6,89	7,10	9,12
Paraćinka	14,15	11,65	10,69
Nectar	[...]	[...]	[...]

Просечно учешће цене шећера у структури цене коштања пондерисаног производног асортимана се разликује између индустријских купаца обухваћених узорком, али је за све њих карактеристичан благи пад тог удела у посматраном трогодишњем периоду. Највећи удео цене шећера у цени коштања приказао је A&P (PepsiCo), код кога цена шећера чини 30,74% цене коштања пондерисаног асортимана у 2013. години, 21,18% у 2014. години, односно 19,23% у 2015. години. Dr. Oetker је изјавио да у производњи шећера у праху удео цене шећера износи 70%, док остатак асортимана има у просеку заступљеност шећера од 10-15%. Удео цене шећера у цени коштања код друштва Jaffa износио је 15,70% у 2013. години, односно 11,47% у 2015. години, док код осталих друштава тај удео не прелази 10%. Најмањи удео цене шећера у цени коштања пондерисаног асортимана имају Бамби, Фриком и Nestle и тај удео се креће око [...] %, уз тенденцију смањења. Nectar се изјаснио да се просечно учешће шећера у цени коштања пондерисаног производног асортимана креће у границама од [...] % до [...] %.

У табели 4.6 дат је приказ процентуалног учешћа цене шећера у структури цене коштања

пондерисаног производног асортимана купаца који су обухваћени узорком.

Табела 4.6

ИНД. ПОТРОШАЧ ШЕЋЕРА	2013	2014	2015
Bambi	[...]	[...]	[...]
Jaffa	15,70	13,02	11,47
Soko Štark	[...]	[...]	[...]
Swisslion	8,20	7,12	6,13
Coca Cola	[...]	[...]	[...]
Dr. Oetker	70/10-15	70/10-15	70/10-15
Nestle	4,79	3,84	3,29
A&P (PepsiCo)	30,74	21,18	19,23
Pionir	8,80	6,20	7,10
Frikom	5,02	3,90	4,08
Paraćinka	9,20	9,20	9,20
Nectar	[...]	[...]	[...]

Сви индустријски купци обухваћени узорком, изузев Dr. Oetker, A&P (PepsiCo) и Пионир, користе у својој производњи заслађиваче добијене прерадом скроба, и то глукозни сируп (бомбонски сируп) и фруктозни сируп. Nestle користи декстрозу, Бамби [...], а Nectar [...].

Већина индустријских купаца који су потврдно одговорили на питање бр. 7 се изјаснила да наведене заслађиваче не користи као супститут за шећер, већ се исти употребљавају независно од присуства класичног шећера, као функционални додатак или једна од основних сировина. Изузетак су Nectar, Coca Cola и Фриком, који поменуте заслађиваче користе у производњи као замену за шећер, и то у износу од [...]% (Nectar), до 30% (Фриком), односно око [...]% (Coca Cola). Nestle је навео да се у производњи сладоледа (Фабрика сладоледа у Старој Пазови) заслађивачи не користе као супститут, већ се њихова употреба базира на посебним карактеристикама које дају готовом производу (служе да сладоледу дају глатку и мекану структуру). У производњи у фабрици у Сурчину не користе глукозни или фруктозни сируп као заслађивач, већ се глукозни сируп у праху користи само као пуниоц рецептуре који помаже концентрату да буде сипка или лакша за паковање. У фабрици у Сурчину се користи вештачки заслађивач аспартам и то за два производа који се користе као сировина за припрему напитака у вендинг апаратима у следећем проценту: Nestea Lemon Powder – 2,56% у рецептури и Nestea Peach Powder – 2,32% у рецептури.

Део индустријских купаца се изјаснио да се заслађивачи користе у производњи због својих посебних карактеристика и у том смислу им није искључива намена да мењају или допуњују шећер. Фриком је изјавио да се заслађивачи као комплемент користе у проценту до 40%, док је Coca Cola проценила учешће фруктозе као комплемента у производњи на око [...]% (количински) и око [...]% (вредносно), уз тенденцију [...] удела из године у

годину. Бамби је изјавио да се заслађивачи користе у количинама од [...] % на укупну рецептуру, док код Jaffa тај удео износи око 3% (ценовно), око 9% (количински) и око 8% (нутритивно), уз тенденцију благог пада тог удела у посматраном трогодишњем периоду. Nestle се изјаснио да је на 1 тону шећера користио 0,55 тона заслађивача у 2013. години, 0,68 тона у 2014. и 0,72 тоне у 2015. години. Код Nectara учешће заслађивача зависи од конкретног производа, али се генерално креће у омеру до [...] % у корист заслађивача.

Индустријски купци заслађиваче набављају из домаћих извора и из увоза. Као главни домаћи извор набавке заслађивача индустријски купци наводе Индустрију скроба „Јабука“ из Панчева, од које набављају фруктозни и глукозни сируп. Од домаћих добављача помињу се још и компанија Inexall из Суботице, од које се набављају аспартам и ацесулфам и Prena M Inžinjering из Раковице, од које се набавља малтекс. Поред домаћих добављача, заслађивачи се набављају и из увоза и то углавном са тржишта Европске уније. Већина индустријских купаца се снабдева и из домаћих извора и из увоза, док је Coca Cola навела да [...].

За потребе оцене прихватљивости изнетих навода подносиоца Пријаве, по питању степена заменљивости шећера као производа другим алтернативним заслађивачима, Комисија је у испитном поступку добила податке од Управе царине о количини и вредности увоза робе под тарифном ознаком 1702, за 2013., 2014. и 2015. годину, како је приказано у табели 4.7.

Табела 4.7

УВОЗ/ТАРИФНИ БРОЈ 1702	2013	2014	2014
КОЛИЧИНА (kg)	144.709.770	149.938.689	158.992.211
ВРЕДНОСТ (EUR)	81.312.627	71.156.192	61.492.374

Подаци из табеле показују да се заслађивачи (генерички назив за производе под тарифним бројем 1702) све више користе као додатак у кондиторској индустрији. Раст увезене количине заслађивача у посматраном периоду, истовремено прати пад вредности увоза.

Супститут шећеру у производњи освежавајућих пића и преради воћа и поврћа је изоглукоза која је и до два пута јефтинија од шећера, што објашњава повећан увоз овог артикла.

У области финалне индивидуалне потрошње, Комисија сматра да тзв. бели шећер, у погледу одређене намене може бити замењен другим производима, као што су: жути шећер, мед, фруктоза, заслађивачи, итд.(нпр. за припрему чаја или кафе може се корисити заслађивач или мед). Међутим, према њиховим својствима и цени, ови производи се не могу третирати као супститут белог шећера.

Када је реч о тзв. индустријској потрошњи шећера као инпута у производњи, могућност његове супституције алтернативним производима је мања, у односу на финалну потрошњу. Изузетак представљају специфични производи који не садрже шећер. Овде се првенствено мисли на дијететске безалкохолне напитке (типа Coca-Cola Zero), поједине

врсте жвакаћих гума, бонбона итд. За разлику од става подносиоца Пријаве да такви супститути услед процеса диференцијације производа имају све већи значај у појединим прерађивачким индустријама, становиште највећег броја кондитора је да се у потпуности слажу само по питању тачности података о све учесталијем и количински израженијем коришћењу тзв. „вештачких заслађивача“. Они међутим, истичу да са аспекта њиховог производног асортимана, упоредно и истовремено коришћење шећера и тзв. „вештачких заслађивача,“ управо говори о томе да се ради о комплементарним сировинама у производњи највећег броја кондиторских производа, а не о супститутима. То другим речима значи да се не поставља питање коришћења шећера или вештачких заслађивача у производњи кондиторских производа, већ да су за производњу читавог асортимана производа у оваквој кондиторској производњи истовремено потребна оба инпута. Из дописа произвођача сокова произлази да је за производњу тачно одређених врста производа могућа супституција шећера вештачким заслађивачима (напред у пасусу наведено), док за све друге категорије производа то није случај.

[...] индустријски купци, без изузетка, изјаснили су се да у сопственој производњи не користе шећер добијен прерадом шећерне трске.

Индустријски купци се слажу у ставу да је начелно могуће утицати на висину набавне цене шећера, рокове испоруке и плаћања и друге битне услове уговора, али да тај утицај није значајан и да зависи од количина које су планиране за набавку и од шећеране са којом се преговара. Могућност утицаја се углавном своди на параметре као што су авансно плаћање или плаћање на време и на репутацију коју компанија има у ширим оквирима. Два од анкетираних друштава су се експлицитно изјаснила да не могу да утичу на битне услове из уговора. Једно од њих је навело да шећер плаћа по правилу авансно уз унапред фиксирану цену, при чему свако преговарање око плаћање робе на одложено, као последицу има од стране добављача постављену вишу продајну цену. Ово је правило кога се држи Sunoko, а које у мањој или већој мери поштују и остале шећеране.

Од укупно 12 индустријских купаца који су обухваћени узорком, њих 9 су се генерално позитивно изјаснили у погледу сарадње са поменутиим добављачима и њихове ценовне и рабатне политике. Једно њих је навело да је Sunoko у претходне две године имао бољу ценовну политику и да су били спремнији на компромисе, док је ТЕ-ТО, уз чињеницу да је удаљенији, увек имао више трошкове транспорта па самим тим и цене финалног производа. Супротан став износи друго анкетирано друштво, који сматра да је шећерана ТЕ-ТО у последње две године имала конкурентнију ценовну и рабатну политику од Sunoka и из тог разлога је већина набавке ишла преко њих.

Само два купца обухваћена анкетом, изразила су незадовољство досадашњом сарадњом са друштвом Sunoko. Први од њих је негативно оценио ценовну и рабатну политику Sunoka из ког разлога ова шећерана више није добављач тог друштва, док је шећерана ТЕ-ТО у 2015. години имала просечну цену изнад просечне цене осталих добављача, што у 2014. години није био случај. Други анкетирани купац је експлицитно изјавио да Sunoko продаје шећер по највишој цени и да нема рабатну политику. Од свих анкетираних купаца само један је изјавио да не купује шећер од учесника у концентрацији.

Сви индустријски купци навели су да је, с обзиром на природу делатности, шећер за њих стратешки важна сировина која има значајно учешће у цени коштања готовог производа. У зависности од тренутних залиха шећера, промена цене шећера као инпута у краћем или дужем року утиче на промену продајне цене финалног производа, што се одражава на ценовну позиционираност на домаћем тржишту и посебно на инотржиштима. Један од индустријских потрошача шећера наводи да постоји значајна повезаност конкурентности његових производа и цене шећера, с обзиром да у структури трошкова производње цена шећера учествује у значајном проценту. Један од анкетираних купаца сматра да у Републици Србији већина добављача има усклађену ценовну и рабатну политику, док је у другим земљама СЕФТА дозвољена трговина шећера добијеног из шећерне трске, без царина и прелевмана, па је из тог разлог цена коштања готовог производа (воћног сока) нижа него у Србији, те је конкурентска позиција компаније на другим тржиштима доста слабија.

Посматрано по вредности оствареног извоза, четири највећа извозника међу анкетираним индустријским купцима у све три посматране године чине око 3/4 укупне вредности извоза свих индустријских купаца обухваћених узорком у 2013. години, односно 70% у 2014. и 2015. години.

Велика већина индустријских купаца сагласна је у ставу да могућност набавке шећера потпуно зависи од домаћих произвођача, с обзиром на високе увозне дажбине (царине од 20% и прелевмане од 12 РСД/kg) и осетно више транспортне трошкове, који увоз чине далеко скупљом и економски неисплативом варијантом. Три купца су се експлицитно изјаснила да је увоз једина поуздана алтернатива, али је то истовремено и осетно скупља опција, док један од њих сматра да постоји могућност проналажења алтернативних добављача шећера, али је питање под којим условима и по којој цени.

Међу домаћим произвођачима као једини поуздани извор набавке индустријски купци наводе Sunoko и ТЕ-ТО Сента, док се алтернативни домаћи добављач, Hellenic налази у тешкој финансијској ситуацији и није увек у стању да одговори капацитетом и квалитетом и гарантује стабилно снабдевање. Међу пристиглим одговорима издвајају се и они који упућују на постојеће алтернативне европске добављаче, или алтернативно снабдевање код великих домаћих трговинских ланаца.

Индустријски купци деле мишљење да би преузимање контроле над Фабриком шећера ТЕ-ТО Сента од стране друштва Sunoko могло имати утицаја на њихову ценовну и рабатну политику према купцима, јер би додатно учврстило положај Sunoka на тржиштима откупа шећерне репе, производње и продаје шећера. Два анкетирани индустријска потрошача шећера сматрају да ће након преузимања контроле, ТЕ-ТО почети да користи стандарде пословања које сада примењује Sunoko, те да ће ситуација за купце шећера на тржишту бити далеко неповољнија него што је тренутно, јер ће Sunoko након стицања контроле бити у позицији да диктира цене шећера на тржишту свим купцима.

Готово сви индустријски купци који сарађују са поменутиим шећеранама су навели да су у

претходном периоду имали коректну и успешну пословну сарадњу са оба учесника у концентрацији. Изузетак су два друштва, која су негативно оценили тржишно понашање Sunoka као добављача, из ког разлога се јако ретко одлучују на сарадњу под таквим условима или су престали да послују са том шећераном.

Евентуалне последице спровођења ове концентрације на сопствено пословање, кондиторски произвођачи и произвођачи сокова првенствено оцењују са становишта могућности коришћења алтернативних начина снабдевања шећером. Индустијски купци сматрају да неће имати користи од спровођења концентрације, јер се концентрацијом број добављача на тржишту смањује, а сировинска база практично ставља на располагање једном друштву, које ће сада бити у прилици да утиче на ценовну и радатну политику осталих произвођача. Један од њих сматра да би индустријски купци могли имати користи од концентрације уколико би се тиме повећала производња шећера и снабдевеност тржишта и уколико би цена била нижа, док други сматра да ће ефекти концентрације на индустријске купце зависити од тога какви ће бити ефекти либерализације тржишта шећера у ЕУ и како ће иста утицати на домаће произвођаче шећера.

Индустријски купци су подељени у ставу по питању либерализације тржишта шећера у ЕУ и утицаја који ће она имати на тржиште шећера у Србији. Половина купаца из ове категорије сматра да либерализација европског тржишта шећера неће имати значајан позитиван ефекат на тржиште шећера у Србији, јер ће исто остати заштићено високим увозним дажбинама. Један од њих очекује да ће се након либерализације незнатно повећати производња шећера у ЕУ (за око 6%) и то углавном у Немачкој и Француској које су и тренутно највећи произвођачи шећера и сматра да ће ЕУ потребе за шећером покушати да подмири сопственом производњом. Друга половина купаца очекује да ће укидање производних квота отворити домаће тржиште шећера и да ће исто донети добробит и за индустријске потрошаче и за домаће произвођаче, уколико спремно дочекају тржишну утакмицу са великим светским произвођачима. Два друштва су се изјаснила да сматрају да ће либерализација утицати на смањење цене шећера на домаћем тржишту, док је једно изразило наду да ће се либерализација позитивно одразити на домаће тржиште, у смислу да се бар одржи постојећи ниво цена.

Упитани да се изјасне о алтернативној стратегији у случају повећања цене шећера за 5-10% од стране шећеране од које тренутно купују шећер, пет купаца је изјавило да би наставили да купују од исте шећеране, из разлога што послују само са одобреним добављачима и да не би имали алтернативе за промену домаћег добављача, пошто би и исти и даље били повољнији од шећера из увоза. Два купца су навела да би (најпре) потражили алтернативног домаћег добављача, при чему би у крајњем случају један од њих обезбедио сировине из увоза. Међу добијеним одговорима издваја се одговор друштва, које би, с обзиром да већ има инодобављача, у случају повећања цене сигурно смањило обим набавке од домаћих шећерана и повећало увоз шећера, као и одговор другог друштва, које је изјавило да би у тој ситуацији поново размотрило исплативост увоза шећера и активирало уговоре са инодобављачима. Само четири купца су експлицитно изјавила да увоз шећера не сматрају реалном опцијом услед економске неисплативости. Два купца би размотрила опцију замене шећера различитим супститутима, као изнуђено

решење уколико не би имали другог избора.

На основу свега претходно наведеног, Комисија је потенцијалне ефекте концентрације на овом дефинисаном релевантном тржишту оценила као забрињавајуће. Ово услед чињенице да би већ доминантан учесник на овом тржишту додатно ојачао своју тржишну позицију. Истовремено, нестајањем једног од учесника на тржишту производње шећера, дошло би до смањења могућности набавке шећера од стране индустријских потрошача на домаћем тржишту. Најзад, постојање значајних административних баријера умањује могућност и исплативост увоза шећера.

Комисија је ради анализе тржишта шећера који је намењен даљој продаји у Србији, упутила закључке следећим учесницима на овом тржишту: Delhaize, Gomex, Mercator-S, Univerexport, Metro, Preston Ltc, Agrana, DIS и Zapad Kompani. Од наведених друштава Комисија је тражила следеће:

1. податке о количини (t) и вредности (EUR) набавке шећера добијеног прерадом шећерне репе;
2. податке о добављачима, количини (t) и вредности (EUR), за сваког добављача појединачно (копије уговора);
3. просечну набавну цену шећера (EUR/t), на паритету Ex Work, за сваког добављача појединачно;
4. да образложе узроке евентуалних промена набавних цена шећера у претходне три године;
5. учешће вредности набавке шећера у укупној вредности набавки (укупно и за сваког добављача шећера појединачно);
6. просечну продајну цену шећера (EUR/t) ;
7. учешће вредности продатог шећера у укупној вредности продаје (укупно и за сваког добављача шећера појединачно);
8. да ли друштво може да утиче на висину набавне цене шећера, на рокове плаћања и друге битне услове уговора са шећеранама;
9. ако је друштво Sunoko д.о.о. Нови Сад и/или Фабрика шећера ТЕ-ТО а.д. Сента добављач друштва, да оцене њихову ценовну и рабатну политику у односу на друштво;
10. да оцене могућност проналажења алтернативних добављача шећера у случају непоштовања уговорних одредби (нарочито цене) од стране шећерана;
11. да ли сматрате да би преузимање контроле над Фабриком шећера ТЕ-ТО а.д. Сента од стране друштва Sunoko д.о.о. Нови Сад, могло утицати на њихову ценовну и рабатну политику у односу на друштво или би могло утицати на други начин, и на који;
12. да оцене досадашње тржишно понашање учесника концентрације - друштва Sunoko д.о.о. Нови Сад и Фабрике шећера ТЕ-ТО а.д. Сента;
13. да ли потрошачи могу имати користи од спровођења концентрације, и образложите став;
14. да процене утицај либерализације тржишта шећера у ЕУ (укидање производних квота од 2017. године) на тржиште шећера у Србији.

15. у случају да шећерана од које друштво набавља шећер повећа продајну цену шећера за 5-10%, да ли би: а) наставили да купујете шећер од исте шећеране, б) куповали шећер од друге шећеране в) увозили шећер.

Укупна количина шећера набављена од стране анкетираних купаца износила је 121.442,92 тона у 2013. години, 179.801,08 тона у 2014. години и 142.349,91 тона у 2015. години.

На основу добијених података може се видети да је током 2013. године осам друштава вршило набавку од Sunoka, од којих је пет истовремено вршило набавку и од ТЕ-ТО. Уколико се укупно набављена количина од сваког добављача понаособ стави у однос са укупно набављеним количинама од стране учесника обухвећених узорком, може се видети да је највећи део, односно /60-70/% укупних количина набављено од Sunoka, /10-20/% од Фабрике шећера ТЕ-ТО, /5-10/% од Фабрике шећера Црвенка, а само /0-5/% од Фабрике шећера Шајкашка.

Током 2014. године, набавку од Sunoka је вршило свих десет анкетираних купаца, док је њих шест истовремено набављало и шећер од Фабрике шећера ТЕ-ТО. Уколико се укупно набављена количина од сваког добављача понаособ стави у однос са укупно набављеним количинама од стране учесника обухвећених узорком, може се видети да је највећи део, /60-70/% набављено од Sunoka доо, /10-20/% од Фабрике шећера ТЕ-ТО, /5-10/% од Фабрике шећера Црвенка, а свега /0-5/% од Фабрике шећера Шајкашка. У поређењу са претходном годином, може се видети да је учешће посматрана четири добављача готово идентично њиховим учешћима у претходној години.

Број анкетираних купаца који су током 2015. године набављали шећер од Sunoka био је седам, од чега је њих пет истовремено шећер набављало и од Фабрике шећера ТЕ-ТО. Уколико се укупно набављена количина од сваког добављача понаособ стави у однос са укупно набављеним количинама од стране учесника обухвећених узорком, може се видети да је највећи део, односно /60-70/% укупних количина набављено од Sunoka, /10-20/% од Фабрике шећера ТЕ-ТО и /5-10/% од Фабрике шећера Црвенка. Анализирајући кретање набављених количина од стране анкетираних купаца током посматране три године, уочава се да је након повећања набавке шећера у 2014. години, уследило смањење у 2015. години.

Главни узроци ценовних флукуација у претходне три године према мишљењу анкетираних учесника на тржишту су: однос понуде и тражње, количина засејане репе, промене цене сировине (шећерне репе), производња шећера и тржишни вишкови, висина трошкова производње, промена цене енергената, кретање цене шећера на европском и светском тржишту.

На основу добијених података, може се видети да је током све три посматране године учешће вредности набавке шећера у укупној вредности набавке код већине анкетираних купаца било на ниском нивоу и кретало се у интервалу од 0,8% до 5,2%, изузев код два друштва, код којих је вредност набавке шећера имала доминантно учешће, веће од 55%. Ово из разлога што је реч о друштвима која су првенствено активна на тржишту велепродаје шећера.

На основу података, може се видети да је процентуално учешће вредности продатог шећера у укупној вредности продаје, код већине учесника, током све три посматране године било на ниском нивоу и да се кретало у интервалу 0,90% до 5%, изузев код три учесника којима је велепродаја шећера основна делатност.

Од укупног броја достављених одговора, шест купаца је навело да се кроз преговоре са добављачима о роковима плаћања, ратној политици и маркетиншким активностима, односно кроз авансне уплате, у одређеној мери може утицати на висину набавне цене. Са друге стране, два анкетирани купаца су истакла да је једино могуће утицати на рокове плаћања и друге услове набавке, а да утицај на висину набавне цене као такав не постоји.

Од укупног броја одговора, шест анкетираних купаца је оценило ценовну и ратну политику Sunoka као коректну, професионалну и у складу са тржишним кретањима. Два друштва, су ценовну и ратну политику оценила као неповољну, док једно од њих није дало прецизну оцену, али је оценило да је ценовна политика учесника у концентрацији приближно иста. Са друге стране, од укупног броја учесника који су дали оцену ценовне и ратне политике Фабрике шећера ТЕ-ТО, тројица од њих је исту оценило као коректну, а један учесник као неповољну. Три учесника су навела да не сарађују са овом шећераном, а два купаца се нису изјаснила по овом питању.

На основу анализе одговора који се тичу оцене могућности проналазка алтернативних добављача, сви анкетирани купци су сврстани у две групе. Првој групи припада шест купаца, који су истакли да могућност проналазка алтернативних добављача у случају непоштовања уговорних одредби постоји, с тим што су неки од њих нагласили да је она мања него код осталих врста робе и да нису у могућности да процене да ли би услови са новим добављачима били бољи или не. Другој групи припадају три купца шећера који су навели да је релативно тешко пронаћи нове добављаче. Наиме, они сматрају да на тржишту Србије не постоје добављачи који би континуирано испоручивали шећер у одговарајућим количинама и по одговарајућој цени, а високи увозни трошкови према њиховом мишљењу неповољно утичу на набавку шећера од иностраних добављача. Са друге стране, само један из друге групе купаца истиче да је могућност проналазка алтернативног добављача на домаћем тржишту мала, будући да алтернативни добављач прати цену Sunoka.

На основу достављених одговора, може се закључити да је четири друштва навело да би преузимање контроле над Фабриком шећера ТЕ-ТО а.д. Сента од стране друштва Sunoko могло утицати на ценовну и ратну политику, док је четири учесника навело да не очекује никакве посебне утицаје. Један учесник, није дао прецизну оцену утицаја саме концентрације по овом питању.

Од укупног броја одговора, седам анкетираних купаца је оценило досадашње тржишно понашање друштва Sunoko као коректно, односно као понашање које је у складу са тржишним условима. Ова друштва су навела да су од стране Sunoka поштоване уговорене обавезе, у погледу количине и услова набавке. Један учесник је навео да се досадашње тржишно понашање Sunoka може окарактерисати као некоректно, што је утицало да,

услед неповољне политике према друштву у смислу недозвољавања прихватљивих рабата, током 2014. године, дође до прекида сарадње. Позитивну оцену досадашњег тржишног понашања Фабрике шећера ТЕ-ТО дало је седам анкетираних купаца шећера, с тим да један од њих није дао своју оцену будући да активно сарађује само са Sunokom.

Од укупног броја одговора, три учесника је навело да концентрација може имати позитиван утицај на потрошаче, који се пре свега огледа у нижим ценама финалних производа, до којих може доћи услед смањења трошкова по јединици производа. Са друге стране, пет учесника је навело да потрошачи неће имати користи од спровођења концентрације, с тим што су четири учесника истакла да ће концентрација довести до повећања цене финалних производа, услед непостојања алтернативних извора набавке, односно да ће утицај који ће Sunoko имати на формирање цена постати јачи. Један од анкетираних купаца је навео да никаквих посебних ефеката неће бити, не наводећи експлицитно да ли ће се положај потрошача погоршати или не. Два учесника, нису дали прецизну оцену ефеката концентрације.

Од укупног броја одговора, пет анкетираних купаца шећера је навело да либерализација може имати позитиван утицај на тржиште шећера у Србији. Наиме, укидање производних квота би довело до повећања производње шећера у ЕУ, чиме би се створиле потенцијалне залихе за извоз у земље ван ЕУ, укључујући и Србију. Већа количина шећера, значила би ниже цене, тако да се посматрано из угла финалних потрошача може говорити о позитивним ефектима либерализације. Са друге стране, један од анкетираних, истиче да би, посматрано на дуги рок, либерализација могла довести и до стабилизације цена шећера, док други сматра да утицаја неће бити све док постоји заштита домаћег тржишта путем царина и прелевмана.

На питање која алтернативна стратегија би била изабрана у случају да шећерана од које друштво набавља шећер повећа продајну цену шећера за 5-10%, два учесника, су експлицитно навела да би наставила са куповином шећера од исте шећеране. Један учесник би шећер куповао од друге шећеране, док би четврти учесник, размотрио опцију увоза шећера. Три учесника су навела да би главни критеријум за избор једне од наведене три стратегије била висина набавне цене, па би у зависности од тога била изабрана најповољнија опција. Поред ова три одговора, издваја се и одговор према коме би се у случају повећања цена, определили за произвођача на домаћем тржишту, будући да због високих мера заштите путем царина и прелевмана, увоз тренутно не види као реалну опцију.

Услед постојања сличних услова пословања на овом, као и на претходно дефинисаном релевантном тржишту, Комисија је потенцијалне ефекте ове концентрације оценила као забрињавајуће. Ово стога што доминантан учесник на овом тржишту додатно ојачава своју тржишну позицију, смањује се број произвођача шећера што доводи до смањења могућности набавке шећера од стране ове групе купаца на домаћем тржишту и због постојања значајних административних баријера које умањују могућност и исплативост увоза шећера.

Комисија је током поступка прикупила и податке који се односе на (веле)продајне цене шећера, по којима су сва три учесника на тржишту (Sunoko, TE-TO и Hellenic) продавала шећер како на тржишту Србије, тако и на тржишту потписница СЕФТА споразума и Европске уније (табела 4.8). Основни мотив Комисије да анализира продајне цене је био да утврди да ли је у претходне три релевантне године било диспропорције продајних цена шећера који се продавао у Србији и оног који се продавао ван националног тржишта, односно да ли су у посматраном периоду купци у Србији (индустријски потрошачи шећера, велепродавци и малопродавци шећера) куповали шећер по ценама које су уравнотежене са извозним. У том смислу, Комисија се обратила и Дирекцији за робне резерве ради доставе података о временском периоду, цени и количини шећера уколико је Дирекција интервенисала на тржишту малопродаје и индустријске потрошње шећера у Републици Србији (за 2013., 2014. и 2015. годину), и уколико јесте да наведе да ли је ова интервенција била последица нивоа велепродајних цена произвођача шећера и/или недовољне понуде шећера у односу на тражњу (за 2013., 2014. и 2015. годину). У свом одговору Дирекција за робне резерве наводи да није интервенисала ни на тржишту малопродаје шећера, нити на тржишту индустријске потрошње шећера у релевантном периоду, што Комисију упућује на закључак да је тржиште Србије било снабдевано потребним количинама шећера по тржишним ценама. Наиме, Дирекција за робне резерве између осталог интервенише на тржишту када дође до поремећаја, односно када се појави дефицит одређеног производа и/или када је цена истог изнад тржишне.

Табела 4.8

ТРЖИШТЕ	SUNOKO (EUR/t)			TE-TO (EUR/t)			HELLENIC (EUR/t)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
СРБИЈА	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]-[...]	[...]-[...]	[...]-[...]
СЕФТА	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]-[...]	[...]-[...]
ЕУ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]-[...]	[...]-[...]

* за Hellenic су приказане продајне цене за сваку шећерану посебно, прва се односи на Шајкашку, друга на Црвенку

У табели 4.8 приказане су велепродајне цене шећера по којима су шећеране продавале шећер на тржишту Србије, СЕФТА и ЕУ у 2013., 2014. и 2015. години (на паритету EXW), које су Комисији достављене од стране Sunoka, TE-TO и Hellenic-а. На основу података из табеле може се закључити да су сва три друштва у посматраном периоду имала уједначене продајне цене на тржишту Србије. Осим тога, однос продајних цена по којима је подносилац Пријаве продавао шећер у Србији и инотржиштима (СЕФТА и ЕУ) у посматраном периоду је био уравнотежен. Конкретно, у 2013. години продајна цена шећера по којој је Sunoko продавао шећер у Србији је била нижа од оне по којој је продавао шећер на тржишту СЕФТА и ЕУ, док је у 2014. и 2015. години продајна цена Sunoka у Србији била виша од оне на тржишту СЕФТА и ЕУ за у просеку 10% - 15%.

Осим анализе прикупљених података и информација од учесника на свим дефинисаним релевантним тржиштима, државних органа и јавно доступних информација, Комисија је приликом утврђивања битних чињеница, доказа и осталих околности у поступку испитивања предметне концентрације, посебно узела у обзир наводе подносиоца Пријаве,

према којима ће предметна трансакција имати читав низ позитивних ефеката на тржиште:

- задржаће се стабилност у снабдевању домаћег тржишта шећером;
- испуниће се квоте за извоз шећера у ЕУ, што ће имати позитивне ефекте на спољнотрговински биланс Србије;
- наставак производње шећера у Сенти омогућиће испуњавање обавеза које је Циљно друштво преузело према добављачима шећерне репе, што ће за последицу имати задржавање нивоа радних места у шећерној индустрији у Србији;
- подносилац планира да инвестира у производне процесе Циљног друштва и да уведе високе производне стандарде који се већ користе у његовим шећеранама.

Према процени подносиоца, предметна трансакција ће исто тако евидентно водити консолидацији тржишта шећера у Србији, што ће омогућити да најбољи произвођачи репе, који имају принос од око 10 t/ha шећера, остваре производњу од око 500.000 t која задовољава потребе српског тржишта, извоза у ЕУ и у земље СЕФТА споразума. Стабилност у снабдевању тржишта Србије према ставу подносиоца Пријаве, утицаће не само на задовољавање потреба домаћег тржишта, извоза у иностранство, већ и на позитиван спољнотрговински биланс Србије.

Подносилац Пријаве даље наводи да Циљно друштво већ дужи период није спроводило потребна техничко-технолошка побољшања, те по многим параметрима који осликавају потрошњу енергената и репроматеријала по јединци производа није конкурентно. Мере које су неопходне су реконструкција парне технолошке шеме са циљем смањења утрошка енергије по јединци производа. Увођење континуалне регулације свих погонских мотора и регулатора чиме се снижава утрошак електричне енергије. Увођење савремених управљачко информационих модула са применом софтвера за оптимизацију свих техничко - технолошких процеса који ће довести до значајног смањења утрошка енергије, репроматеријала и других помоћних средстава истовремено смањујући губитке шећера у процесу и повећавајући његову ефикасност. Посебно се мора анализирати енергетско постројење и реконструисати тако да омогући примену најповољнијих горива и буде енергетски много ефикасније. Подносилац Пријаве сматра да ће спровођење концентрације омогућити смањење и оптимизацију логистичких трошкова бољом прерасподелом транспорта шећерне репе чиме ће умањити просечну даљину превоза по фабрици и у крајњем снизити трошкове транспорта.

Осим претходно наведеног, Комисија је ценила и став Sunока у вези либерализације тржишта шећера у ЕУ од 2017. године, односно укидања производних квота. Либерализација на тржишту шећера у ЕУ довешће до повећања обима производње, при чему ће произвођачи са већим обимом производње додатно снизити цену коштања преко умањења фиксних трошкова по тони шећера. Са повећаним обимом производње и још нижим трошковима производње шећера (уз постојеће државне субвенције за производњу репе), произвођачи шећера из ЕУ могу вршити снажан ценовни притисак на цене шећера домаћих произвођача. Подносилац Пријаве сматра да би шећерна индустрија у Србији опстала и могла да парира европским произвођачима, корисно је да дође до концентрације, како Србија не би постала увозник шећера и како цена шећера на

полицама не би била на нивоу цена шећера на полицама у земљама ЕУ, које су на вишем нивоу.

Дозвољеност концентрације

На основу чињеничног стања утврђеног током испитног поступка, Комисија је констатовала да ће спровођењем концентрације доћи до јачања већ постојећег доминантног положаја Sunoka, пре свега на тржишту производње шећера и тржишту продаје шећера у Републици Србији. Предметна концентрација по својој суштини јесте хоризонтална интеграција, којом се повезују два од три учесника на тржишту производње шећера и тржишту продаје шећера у Републици Србији, односно којом, како је претходно већ указано, најјачи учесник (по критеријуму тржишног удела) преузима по снази трећег учесника. Управо из разлога овакве директне последице која би настала реализацијом пријављене пословне трансакције, Комисија је закључила да се предметна концентрација не може одобрити без одређивања посебних услова у смислу чл. 66. Закона

Сходно наведеном, Комисија је 21. јула 2016. године, доставила подносиоцу Пријаве Обавештење о битним чињеницама, доказима и осталим елементима утврђеним у поступку испитивања концентрације Sunoko и Star Šećer d.o.o. Сента / ТЕ-ТО (у даљем тексту: Обавештење), с позивом подносиоцу Пријаве да се изјасни на предочене и утврђене битне чињенице, на доказе и остале елементе на којима ће Комисија засновати своје решење, с тим да може у свом изјашњењу на Обавештење да додатно укаже на чињенице и околности које по његовом мишљењу у истом нису довољно, или нису уопште изнете, а за које сматра да могу утицати на доношење одлуке Комисије.

Комисија је у Обавештењу навела да се морају испунити претпоставке дозвољености из члана 19. Закона, ради отклањања могућих негативних последица које би проистекле из јачања доминантног положаја подносиоца Пријаве. Комисија је такође навела у Обавештењу да пријављена концентрација може бити одобрена само уз предлагање одговарајућих услова од стране подносиоца Пријаве, на основу члана 66. став 2. Закона. Предлог услова од стране подносиоца Пријаве, као и начин праћења њиховог извршавања, треба да отклоне забринутост Комисије у погледу обезбеђивања ефикасне заштите конкуренције, кроз очување производних капацитета, реализацију планираних инвестиција којима се постиже већа производна ефикасност и тиме нижа цена коштања шећера, затим кроз транспарентну политику продаје (рабатна политика) и политику цена (интензитет и узроци промена цена).

Дана 05. августа 2016. године, подносилац Пријаве је доставио Комисији „Изјашњење на Обавештење о битним чињеницама, доказима и осталим елементима утврђеним у поступку испитивања концентрације Sunoko d.o.o. Novi Sad/Star Šećer d.o.o. Senta и Fabrika šećera Те-То Senta a.d.“. Истовремено је достављен „Предлог мера“, које обухватају мере понашања које је странка спремна да прихвати у циљу издавања решења Комисије којим се предметна концентрација условно одобрава.

У Изјашњењу на Обавештење наведено је да се истим поднеском допуњује Пријава,

укључујући и накнадне допуне Пријаве, и то у вези са наводима који се односе на евентуалне планове за инвестирање у ТЕ-ТО. Тачније, Sunoko је овим прецизирао своје наводе у складу са промењеним околностима, што је у вези са предложеном мером понашања „Обавеза извештавања о предузетим активностима ради одржања пословања фабрике ТЕ-ТО“. У вези са предложеном мером понашања која би се односила на предузимања активности од стране МК Групе ради одржања ТЕ-ТО и редовног извештавања Комисије о истом, у наредном петогодишњем периоду, подносилац наводи да су инвестициони планови који су наведени у поднетој Пријави концентрације и њеним накнадним допунама сачињени у тренутку подношења Пријаве. Пошто је према наводима подносиоца, у међувремену [...], то Sunoko у овом тренутку не зна да ли ће и какве измене инвестиционих планова наведених у Пријави бити потребне у наредном периоду. Подносилац даље наводи да ће накнадни планови бити усвојени у складу са тада постојећим тржишним приликама, пословним стањем друштва ТЕ-ТО и временским оквиром за доношење решења Комисије. Сходно наведеном, Sunoko прецизира Пријаву следећим наводом: „у периоду након подношења Пријаве концентрације, Sunoko је утврдио да је [...]. ТЕ-ТО је друштво које се налази у изузетно тешкој економској и финансијској ситуацији. Дана 26.07.2016. је [...]. То чини питање инвестиција у [...] зависним од мноштва фактора који у овом тренутку нису у потпуности познати МК Групи. МК Група ће прецизно стање компаније ТЕ-ТО видети тек уколико дође до преузимања и тек након тога ће моћи да донесе одлуку о евентуалним улагањима у ТЕ-ТО и предузимању свих, разумних и адекватних, активности и мера ради одржања фабрике ТЕ-ТО, у складу са својом пословном политиком и најбољим интересима групаације“.

Осим прецизирања својих навода, који су претходно образложени и које је Комисија имала у виду код доношења одлуке, Sunoko у свом Изјашњењу на Обавештење Комисије није указао ни на једну чињеницу, околност и/или навод у Обавештењу, која по његовом мишљењу није тачна, није довољно, или није уопште узета у обзир, а за коју је сматрао да може утицати на доношење одлуке Комисије.

На основу Обавештења којим је Комисија упознала друштво Sunoko о утврђеним чињеницама током испитног поступка и којим је позвала друштво Sunoko да у складу са Законом предложи посебне услове које је спремно да прихвати са циљем да спровођење концентрације испуњава услове за одобрење из члана 19. Закона, подносилац Пријаве је дана 05. августа 2016. године у смислу члана 66. став 2. Закона, доставио Комисији посебне услове у виду мера понашања које је друштво Sunoko спремно да прихвати у циљу издавања решења којим се концентрација условно одобрава. Друштво Sunoko је прихватило да предлог мера сматра обавезујућим предлогом посебних услова, односно рокова за њихово извршење, као и начина контроле њиховог извршавања.

У циљу отклањања забринутости Комисије у погледу обезбеђивања ефикасне заштите конкуренције, подносилац је предложио следеће посебне услове у виду мера понашања које је спреман да прихвати: обавеза извештавања о прерађеној шећерној репи и произведеном шећеру, обавеза јавног оглашавања продаје фабрике у случају ликвидације или одлуке правног лица која за последицу има трајно затварање неке од шећерана под његовом контролом, обавеза извештавање о ценама (интензитет и узроци промена цена),

обавеза достављања Политике продаје Sunoka (која укључује рабатну политику), обавеза извештавања о изменама важећих уговора ТЕ-ТО и обавеза извештавања о предузетим радњама ради одржања фабрике ТЕ-ТО.

Након разматрања и анализе предложених посебних услова, рокова за њихово извршавање и начина контроле извршавања услова, Комисија је проценила да су исти подобни за остваривање услова из чл. 19. Закона, што ће даље бити образложено. Међутим, претходно Комисија жели да појасни свој став у погледу потребе за одређивањем структурне мере као посебног услова у смислу чл. 66. Закона. Иако реализацијом предметне трансакције долази до измене постојеће структуре на дефинисаним релевантним тржиштима, односно ојачавања тржишне позиције већ доминантног учесника, из утврђеног чињеничног стања и утврђене забринутости о ефектима предметне концентрације по стање конкуренције на утврђеним релевантним тржиштима, не произлази нужност одређивања структурне мере. Као што је напред у тексту овог Образложења већ било истакнуто, из околности конкретног случаја произлази да би одређивање структурне мере (отуђење фабрике или њене имовине) било исто што и забрана предметне концентрације, на коју не упућује утврђено чињенично стање. Овакав став Комисије потврђује и став изнет у решењу Комисије број 6/0-02-3/2013-15, веза број 6/0-02-750/2012 од 13. 02. 2013. год. Разматрајући потребу одређивања структурне мере и „довољност“ предложених мера понашања, Комисија је такође имала у виду наводе о економском и финансијким потешкоћама Циљног друштва, о којима је такође претходно било речи, као и наводе које је изнео подносилац да би било тешко претпоставити да би стицалац имао интерес да купи фабрику ТЕ-ТО, под условом да једну од своје три шећеране прода неком од конкурената на домаћем или инотржишту.

Комисија је оценила подобним предложене посебне услове у виду обавеза подносиоца да годишње извештава Комисију о прерађеној шећерној репи и произведеном шећеру, и да јавно огласи продају фабрике у случају ликвидације правног лица или одлуке правног лица која за последицу има трајно затварање неке од шећерана под његовом контролом. На овај начин (кроз извештавања), Комисија ће моћи да прати и контролише да ли је и у којој мери реализован од стране подносиоца предвиђени низ позитивних ефеката концентрације (стабилност у снабдевању домаћег тржишта шећером, реализација квоте за извоз шећера у ЕУ, што ће имати позитивне ефекте на спољнотрговински биланс Србије, наставак производње шећера у Сенти омогућава испуњавање обавеза које је Циљно друштво преузело према добављачима шећерне репе, што ће за последицу имати задржавање нивоа радних места у шећерној индустрији у Србији, инвестирање у производне процесе Циљног друштва и увођење високих производних стандарда који се већ користе у његовим шећеранама). Комисија ће на основу извештаја моћи да утврди и степен искоришћености производних капацитета за сваку шећерану појединачно које су под контролом подносиоца Пријаве. У смислу очувања производних капацитета на релевантном тржишту и могућности уласка једног или више конкурената, подносилац Пријаве је предложио, а Комисија прихватила, да се јавно огласи продаја фабрике у случају ликвидације правног лица или одлуке правног лица која за последицу има трајно затварање неке од шећерана под његовом контролом. Предмет јавног оглашавања би наравно била продаја фабрике која би напустила релевантно тржиште. Интенција

Комисије при оцени подобности предложене мере понашања је била да се не смањи број активних шећерана у Србији, односно да уколико из економских разлога Sunoko одлучи да једна, више или све шећеране трајно напусте релевантно тржиште, пре тога учини све разумне напоре у циљу продаје шећерана постојећем или потенцијалном конкуренту на релевантном тржишту (у Србији или иностранству).

Sunoko ће у решењем прописаном року и динамици достављати Комисији извештаје о просечним пондерисаним продајним ценама шећера на паритету FCO Фабрика, према домаћим и страним купцима (ЕУ и СЕФТА), за тзв. „спот“ и „терминску“ продају за свако од ових тржишта посебно. На основу ових података Комисија ће моћи да пореди продајне цене шећера намењеног домаћим купцима, са продајним ценама шећера намењеног инокупцима. У оквиру обавезе извештавања о ценама, Sunoko ће два пута годишње обавештавати Комисију о насталим променама цене шећера за тржиште Србије, ЕУ и СЕФТА уз достављање образложења узрока и интензитета насталих промена које ће Комисија оцењивати. У вези извештавања о продајним ценама шећера, подносилац се обавезао да у решењем прописаном року достави Комисији Политику продаје Sunoka, чији део представља транспарентна рабатна политика

Путем обавезе извештавања о изменама важећих уговора ТЕ-ТО до краја календарске 2017. године, Комисија ће моћи да прати и утврђује евентуално постојање промена понашања подносиоца Пријаве према купцима ТЕ-ТО и то у смислу примене елемената пословне политике према тим купцима, када се ради о рабатној политици и другим релевантним показатељима у вези са продајом.

Подносилац ће Комисију у решењем прописаном року и динамици извештавати о свим радњама предузетим са циљем одржања пословања ТЕ-ТО, као и о свим позитивним ефектима пословања, а нарочито о оствареним инвестицијама у преузетој шећерани, смањењу трошкова производње као резултата ових инвестиција, повећању извоза шећера и оствареној додатној вредности по хектару. На тај начин, Комисија ће бити у могућности да прати од стране Sunoka наговештене позитивне ефекте ове концентрације, попут модернизације производних капацитета и по том основу редуковање трошкова производње, односно цене коштања шећера.

Комисија је предложене услове процењивала у погледу утврђивања њихове подобности за остваривање услова из члана 19. Закона, који се односе на оцену дозвољености концентрације. Предложене услове Комисија је оценила подобним за потребе постизања циља због којег су предложени, у односу на какво становиште и доноси решење којим условно одобрава предметну концентрацију. На основу свега претходно изнетог, Комисија је закључила да су испуњени услови из члана 6б., а у вези са чланом 19. Закона, односно да је предлог мера понашања дат од стране подносиоца пријаве прихватљив у целини, због чега је одлучено као у ставу I и II диспозитива.

Закључак председника Комисије број 6/0-02-296/2016-14 од 10. маја 2016. године, није на снази од дана доношења овог решења.

Одлука у ставу III донета је применом члана 65. став 5. Закона, као и члана 2. став 1. тачка

7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена. Подносилац пријаве је благовремено уплатио износ који одговара висини накнаде за издавање решења о одобрењу концентрације у испитном поступку и Комисији доставио доказ о извршеној уплати, што је утврђено у ставу III диспозитива.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић